

Curriculum Framework

Bachelor of Arts in History

As per NEP 2020 and Learning Outcomes-based National Curriculum Framework
(Aligned with NCrf and NHEQF)

Effective From Academic Year 2025-2026

Founded by Mahatma Gandhi in 1920

Gujarat Vidyapith
Ahmedabad

અભ્યાસક્રમ માળખું

ઇતિહાસ અને સંસ્કૃતિ વિભાગ

બી.એ. (ઇતિહાસ)

NEP 2020 અને શિક્ષણ પરિણામો-આધારિત રાષ્ટ્રીય અભ્યાસક્રમ માળખા મુજબ

(NCrF અને NHEQF સાથે સંરેખિત)

શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૫-૨૦૨૬ થી અમલી

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ : અમદાવાદ

ઇતિહાસ અને સંસ્કૃતિ વિભાગનું અભ્યાસક્રમ માળખું - બી.એ (ઇતિહાસ)

પ્રકાશક :

ડૉ. હિમાંશુ પટેલ

રજિસ્ટ્રાર, ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ

આવકવેરા કચેરી પાસે,

આશ્રમ રોડ, અમદાવાદ - ૩૮૦૦૦૬.

From the Desk of Vice Chancellor...

Dear All,

Any curriculum, at any level, must be firmly grounded in the objectives and goals that an educator or an educational institution aspires to achieve for its students. A course that trains students to solve mathematical equations must be very different from one that teaches them how to play a musical instrument, practice yoga, or conduct social research. Each subject requires its own methods, activities, and learning goals, which is why curriculum design is so important.

Therefore, curriculum is of utmost importance, as it determines how teachers and students will spend their time—in laboratories, in clinical practice, in creative endeavors, or in interactive lectures. It also reflects what a class, a department, a school, or an institution values; what it defines as its mission; and what it expects its graduates to accomplish. In this sense, the curriculum is the map that guides the essentials of learning from the classroom level to the institutional level.

The true success of any curriculum must be judged by its ability to achieve its intended objectives. It is a test of how well an institution—or an individual teacher—understands and articulates those objectives, and how effectively a pathway is created for students to attain success as defined by them. Curriculum is, in fact, a continuous chain of activities designed to translate broad educational goals into concrete practices, learning materials, and observable changes in behavior. A lesson plan, for instance, is curriculum at the classroom level, answering the critical questions: *What do I want my students to know? How can I engage them meaningfully? How will I measure what they have learned?*

For a society to achieve its educational aspirations, the curriculum must be both functional and relevant to its needs. Through careful management of curriculum, effective use of resources, and policies that bring systemic improvements, education can move society toward a more promising future. Indeed, curriculum is the very foundation of any academic institution—without it, the institution would lose its purpose and direction.

At Gujarat Vidyapith, established by Mahatma Gandhi in 1920 with its rich cultural and educational heritage, we remain committed to these ideals and we work with well-defined objectives to prepare our students for a brighter academic and social future.

It gives me immense pride and joy to announce the unveiling of the latest curriculum of Gujarat Vidyapith. This curriculum has been carefully designed in alignment with the objectives and guiding principles of the National Education Policy (NEP) 2020. I take this opportunity to place on record my deep appreciation for the efforts of the teaching faculty of Gujarat Vidyapith, the Members of the Board of Studies, and the Members of the Academic Council. Their dedication and vision have given shape to this comprehensive neo-curriculum, which will guide our students and our institution toward continued excellence.

With best wishes,

Dr. Harshad Patel
Vice Chancellor
Gujarat Vidyapith

અભ્યાસક્રમ માળખું

બેચલર ઓફ આર્ટ્સ (ઇતિહાસ)

શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૫-૨૦૨૬ થી અમલી

ઇતિહાસ અને સંસ્કૃતિ વિભાગ, બી.એ (ઇતિહાસ)
સામાજિક વિજ્ઞાન વિદ્યાશાખા,
ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ, અમદાવાદ.

Board of Studies

Chairperson:

Dr. Kanaiyalal R. Nayak

Professor & Head, Department of History and Culture, Gujarat Vidyapith, Ahmedabad.

External Experts:

1) **Dr. Sudhir Lall**

Senior Faculty, Kalakosa, IGNC, New Delhi

2) **Dr. Vasant Patel**

Professor, Department of History, SP University, Vallabh Vidyanagar, Anand.

Members from the Department:

1) **Dr. Munjal Bhimdadkar**

Professor, Department of History and Culture, Gujarat Vidyapith, Ahmedabad.

2) **Dr. Rajendra Joshi**

Professor, Department of History and Culture, Gujarat Vidyapith, Ahmedabad.

3) **Dr. Zenamabibi Kadri**

Associate Professor, Department of History and Culture, Gujarat Vidyapith, Ahmedabad.

4) **Dr. Vikram Singh Amarawat**

Assistant Professor, Department of History and Culture, Gujarat Vidyapith, Ahmedabad.

5) **Dr. Motibhai Devu**

Assistant Professor, Department of History and Culture, Gujarat Vidyapith, Ahmedabad.

કાર્યક્રમનું માળખું					
ક્રમ	સત્ર	કોડ	શીર્ષક	કેડિટ	અન્ય
1	1	254510412001	ભારતનો ઇતિહાસ (પ્રારંભથી મૌર્યયુગ સુધી)	4	Major/Minor
2	2	254510412002	ભારતનો ઇતિહાસ (મૌર્યોત્તર યુગ થી ઈ.સ.650 સુધી)	4	Major/Minor
3	3	255010412003	ભારતનો ઇતિહાસ (ઈ.સ. 650 થી 1206 સુધી)	4	Major/Minor
4	3	255010412004	ગુજરાતનો ઇતિહાસ (પ્રારંભથી ઈ.સ. 1304 સુધી)	4	
5	4	255010412005	ભારતનો ઇતિહાસ (1206 થી 1757 સુધી)	4	Major/Minor
6	4	255010412006	ગુજરાતનો ઇતિહાસ (ઈ.સ. 1304 થી 1757 સુધી)	4	
7	4	255010412007	ભારતીય સંસ્કૃતિ - શિલ્પ અને સ્થાપત્ય કલા	4	
8	5	255510412008	ભારતનો ઇતિહાસ (1757 થી 1950 સુધી)	4	Major/Minor
9	5	255510412009	ગુજરાતનો ઇતિહાસ (ઈ.સ. 1757 થી 1960 સુધી)	4	
10	5	255510412010	ઇતિહાસ અને પ્રવાસન	4	
11	5	255510412011	ઇતિહાસની વિભાવના	4	
12	6	255510412012	ભારતનો ઇતિહાસ (ઈ.સ. 1950 થી 2025 સુધી)	4	Major/Minor
13	6	255510412013	ગુજરાતનો ઇતિહાસ (ઈ.સ. 1960 થી 2025 સુધી)	4	
14	6	255510412014	ભારતીય સાહિત્યનો ઇતિહાસ	4	
15	6	255510412015	ભારતીય ધર્મ દર્શનનો ઇતિહાસ	4	

બી.એ. સર્ટિફિકેટ - બે સત્ર (એક વર્ષ)		
અભ્યાસક્રમની વ્યાપક શ્રેણી	સત્ર-1 (પેપર કેડિટ)	સત્ર-2 (પેપર કેડિટ)
મુખ્ય	1 (4)	1 (4)
ગૌણ	1 (4)	1 (4)
બહુશાખાકીય	1 (3)	1 (3)
AEC	1 (2)	1 (2)
SEC	1 (3)	1 (3)
VAC	2 (4)	2 (4)
ઇન્ટર્નશિપ/પ્રોજેક્ટ	-	1 (2)*
કુલ	7 (20)	7 (20)
	40	

* બે સત્ર પછી અભ્યાસક્રમ છોડનાર વિદ્યાર્થીને 2 કેડિટની સમર ઇન્ટર્નશિપ કરવાની રહેશે. અભ્યાસક્રમ ચાલુ રાખનાર વિદ્યાર્થીને આ 2 કેડિટની સમર ઇન્ટર્નશિપ કરવાની રહેશે નહીં.

બી.એ. ડિપ્લોમા - ચાર સત્ર (બે વર્ષ)				
અભ્યાસક્રમની વ્યાપક શ્રેણી	સત્ર-1 (પેપર ક્રેડિટ)	સત્ર-2 (પેપર ક્રેડિટ)	સત્ર-3 (પેપર ક્રેડિટ)	સત્ર-4 (પેપર ક્રેડિટ)
મુખ્ય	1 (4)	1 (4)	2 (8)	3 (12)
ગૌણ	1 (4)	1 (4)	1 (4)	1 (4)
બહુશાખાકીય	1 (3)	1 (3)	1 (3)	-
AEC	1 (2)	1 (2)	1 (2)	1 (2)
SEC	1 (3)	1 (3)	1 (3)	-
VAC	2 (4)	2 (4)	-	-
ઇન્ટર્નશિપ/પ્રોજેક્ટ	-	-	-	1 (2)
કુલ	7 (20)	7 (20)	6 (20)	6 (20)
	40		40	

બી.એ. ડિગ્રી - છ સત્ર (ત્રણ વર્ષ)							
અભ્યાસક્રમની વ્યાપક શ્રેણી	સત્ર-1 (પેપર ક્રેડિટ)	કુલ (પેપર ક્રેડિટ)					
મુખ્ય	1 (4)	1 (4)	2 (8)	3 (12)	4(16)	4(16)	15 (60)
ગૌણ	1 (4)	1 (4)	1 (4)	1 (4)	1(4)	1(4)	6 (24)
બહુશાખાકીય	1 (3)	1 (3)	1 (3)	-	-	-	3 (09)
AEC	1 (2)	1 (2)	1 (2)	1 (2)			4 (08)
SEC	1 (3)	1 (3)	1 (3)	-	-	-	3 (09)
VAC	2 (4)	2 (4)	-	-	-	-	4 (8)
ઇન્ટર્નશિપ/પ્રોજેક્ટ	-	-	-	1 (2)	-	-	1 (2)
કુલ	7 (20)	7 (20)	6 (20)	6 (20)	5(20)	5 (20)	36 (120)
	40		40		40		120

SEM - 1 -2 Certificate Course (40 Credit) 100-199 Level Course+
SEM - 3 -4 Diploma Course (80 Credit) 200-299 Level Course+
SEM - 5 -6 Degree Course (120 Credit) 300-399 Level Course+

કાર્યક્રમના પરિણામો (POs)

બી.એ. કાર્યક્રમ સફળતાપૂર્વક પૂર્ણ કર્યા પછી, વિદ્યાર્થીઓ આ કરી શકશે :

PO-1	વિષયવિશિષ્ટ જ્ઞાન	સામાજિક વિજ્ઞાનમાં મજબૂત પાઠો પૂરું પાડી વિદ્યાર્થીને ઇન્ટરડિસિપ્લિનરી અભિગમ અને વિષયઆધારિત જ્ઞાન દ્વારા સમાજને સમજવા માટે સક્ષમ બનાવે છે.
PO-2	સમસ્યાનો વિશ્લેષણ	વિદ્યાર્થીમાં સામાજિક વિજ્ઞાનની પદ્ધતિઓના ઉપયોગથી જટિલ સામાજિક સમસ્યાઓ ઓળખી અને તેનો વિશ્લેષણ કરવાની તર્કસંગત અને વિશ્લેષણાત્મક ક્ષમતા વિકસાવે છે.
PO-3	પ્રયોગાત્મક કૌશલ્ય	વિદ્યાર્થીમાં નૈતિક જાગૃતિ ઉભી કરે છે અને પ્રયોગાત્મક કૌશલ્યના માધ્યમથી સમાજ પ્રત્યે જવાબદારીની ભાવના સાથે હોલિસ્ટિક સમજૂતી વિકસાવે છે.
PO-4	પર્યાવરણીય અને ટકાઉ વિકાસ	ગાંધીવાદી અભિગમના આધારે ટકાઉ વિકાસના લક્ષ્યો અને પર્યાવરણીય સમજ વિકસાવે છે.
PO-5	નૈતિકતા અને મૂલ્યો	સિદ્ધાંતો, વ્યવસાયિક નૈતિકતા અને ઇમાનદારીને મજબૂત બનાવી જાણકારીને જવાબદારીપૂર્વક અને નૈતિક રીતે ઉપયોગ કરવાની સજાગતા વિકસાવે છે.
PO-6	સંચાર	સમય અને સ્થળના સંદર્ભમાં સંસ્કૃતિની સમજ વિકસાવી પ્રત્યાયન માટે સક્ષમ બનાવે છે.
PO-7	આધુનિક સાધનોનો ઉપયોગ	વિદ્યાર્થીને સંશોધન અને ઉદ્યોગ ક્ષેત્રમાં કાર્યક્ષમતા માટે આધુનિક વૈજ્ઞાનિક સાધનો, ટેકનિક, અને સોફ્ટવેરના ઉપયોગ માટે સક્ષમ બનાવે છે.
PO-8	ટીમવર્ક અને નેતૃત્વ	વિદ્યાર્થીને અન્ય સંસ્થાઓ સાથે સંયુક્ત સંશોધન માટે સહયોગી કાર્ય અને બહુપક્ષીય ટીમના નેતૃત્વ માટે તૈયાર કરે છે.
PO-9	નિત્ય શીખવાનો અભિગમ	વિદ્યાર્થીને સતત શીખવાની અને આધુનિક સમય અનુસાર જાતને અનુકૂળ બનાવવાની ક્ષમતા સાથે તાજા જ્ઞાન મેળવી રાખવા પ્રેરણા.
PO-10	પ્રોજેક્ટ મેનેજમેન્ટ	વિષયાંતર્ગત સાધનો દ્વારા આત્મ-અભ્યાસ માટે અભિગમ વિકસાવે છે અને પ્રોજેક્ટ મેનેજમેન્ટ દ્વારા નિત્ય શીખવાની ક્ષમતા વધારવામાં સહાય કરે છે.
PO-11	નવોત્થાન અને ઉદ્યોગસાહસિકતા	વિદ્યાર્થીમાં નીતિ નિર્માણ અને તેની અમલવારી અંગે સમજ વિકસાવે છે જેથી તેઓ નવીનતા અને ઉદ્યોગસાહસિકતાની દિશામાં આગળ વધે.
PO-12	સામાજિક યોગદાન	જ્ઞાનનો ઉપયોગ સમાજહિત માટે થાય એ રીતે માર્ગદર્શન આપે છે, અને આત્મનિર્ભરતા, ગ્રામ વિકાસ તથા વૈજ્ઞાનિક અભ્યાસમાં ગાંધીવાદી વિચારધારાનું પ્રયોગ કરે છે.

કાર્યક્રમ વિશિષ્ટ પરિણામો (PSOs)

ઇતિહાસ વિષયમાં વિશેષતા સાથે બી.એ. પ્રોગ્રામ સફળતાપૂર્વક પૂર્ણ કર્યા પછી વિદ્યાર્થીઓ આ કરી શકશે:

PSO-1	પ્રાચીન સમયથી લઈને વર્તમાન યુગ સુધી ભારતીય સંસ્કૃતિના નિર્માણનો વિશ્લેષણ કરી શકશે અને સામાજિક ગતિવિધિઓને સમજવા માટે ભારતીય નૈતિકતા અને મૂલ્યોનું મૂલ્યાંકન કરી શકશે.
PSO-2	ક્ષેત્રીય ઇતિહાસના સંદર્ભમાં વિશેષ કરીને ગુજરાતના પ્રાદેશિક ઇતિહાસ અને સંસ્કૃતિ અંગે પ્રચીન કાળથી વર્તમાન સુધી વૈશ્વિક દૃષ્ટિકોણમાં સમજ વિકસશે.
PSO-3	ભારતીય જ્ઞાન પરંપરાની બહુવિધ મહત્તાને વર્તમાન સમયની સંદર્ભમાં રજૂ કરવાની ક્ષમતા વિકસશે, અને વર્તમાન સમાજની વિવિધતાઓને સમજી, વિદ્યાર્થીઓ આ જ્ઞાન પરંપરાના ભવિષ્યના વિકાસમાં યોગદાનની ઓળખ કરી શકશે.

CO Attainment Levels (OBE & NEP 2020 Aligned)

COs Attainment Levels	Level	Description	Attainment Criteria			
	Level 3	High	≥ 80% of students score above a set performance benchmark			
	Level 2	Moderate	60%–79% of students meet the performance benchmark			
	Level 1	Low	40%–59% of students meet the performance benchmark			
	Level 0	Not Attained	< 40% of students achieve the desired learning outcome			
Target Attainment (Benchmark)	COs		CO-1	CO-2	CO-3	CO-4
	Target Level (%)		60	60	60	60

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ

આંતરિક મૂલ્યાંકન

અભ્યાસક્રમ	કેડિટ	લિખિત પરીક્ષા ગુણ	પરિસંવાદ ગુણ	સ્વાધ્યાય ગુણ	કુલ ગુણ
બી.એ.	2	20	10	10	40
બી.એ.	3	20	10	10	40
બી.એ.	4	20	10	10	40

બાહ્ય મૂલ્યાંકન

સમગ્ર મૂલ્યાંકન

અભ્યાસક્રમ	કેડિટ	આંતરિક પરીક્ષા ગુણ	બાહ્ય પરીક્ષા ગુણ	કુલ ગુણ
બી.એ.	2	40	60	100
બી.એ.	3	40	60	100
બી.એ.	4	40	60	100

બી.એ (ઇતિહાસ) - કાર્યક્રમ સત્ર-1

કોર્સ કોડ	કોર્સનું નામ	ફરજિયાત
254510412001	ભારતનો ઇતિહાસ (પ્રારંભથી મૌર્યયુગ સુધી)	60
	ક્રેડિટ : 04	

અભ્યાસક્રમના પરિણામો (COs)

અભ્યાસક્રમ પૂર્ણ થયા પછી વિદ્યાર્થીઓ સક્ષમ હશે	
CO-1	વિદ્યાર્થીઓ પ્રાચીન ભારતના ઇતિહાસ જાણવાના સાધનો અંગે માહિતીગાર થશે.
CO-2	વિદ્યાર્થીઓ મહાજનપદ યુગથી મગધ સામ્રાજ્યના ઉદય સુધીના ઇતિહાસથી માહિતીગાર થશે.
CO-3	વિદ્યાર્થીઓ પ્રાગઐતિહાસિક અને આદ્ય ઐતિહાસિક સંસ્કૃતિથી માહિતીગાર થશે.
CO-4	વિદ્યાર્થીઓ મૌર્યયુગની રાજકીય, સામાજિક, સાંસ્કૃતિક સ્થિતિથી માહિતીગાર થશે.

વિગતવાર અભ્યાસક્રમ

યુનિટ-1	<p>1.1 પ્રાચીન ભારતના ઇતિહાસ જાણવાના સાધનો - સાહિત્યિક સાધનો, પુરાવસ્તુકીય સાધનો, વિદેશી મુસાફરોની નોંધો</p> <p>1.2 પ્રાગૈતિહાસિક યુગ - પાષાણ યુગ, પુરાપાષાણ યુગ, મધ્યપાષાણ યુગ, નુતનપાષાણ યુગ</p>
યુનિટ-2 - આદ્ય ઐતિહાસિક યુગ	<p>2.1 હડપ્પીય સંસ્કૃતિ</p> <p>2.2 વૈદિક યુગ</p>
યુનિટ-3	<p>3.1 મહાજનપદ યુગ</p> <p>3.2 મગધ સામ્રાજ્યનો ઉત્કર્ષ (હર્યક વંશ, શિશુનાગ અને નન્દ વંશ)</p>
યુનિટ-4	<p>4.1 મૌર્ય યુગ</p> <p>4.2 ચન્દ્રગુપ્ત મૌર્ય</p> <p>4.3 સમ્રાટ અશોક</p> <p>4.4 મૌર્યયુગીન સમાજ અને સંસ્કૃતિ</p>

POs, PSOસ અને COs નું મેપિંગ મેટ્રિક્સ													
CO/PO	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PO6	PO7	PO8	PO9	PO10	PO11	PO12	Row Average
CO1	3	2	1	1	2	1	-	2	1	-	1	2	1.67
CO2	3	3	2	2	3	2	2	2	2	2	2	3	2.42
CO3	3	3	3	3	2	2	2	2	3	1	2	3	2.58
CO4	3	2	2	3	3	3	3	2	2	2	2	3	2.42
Average	3	2.5	2	2.25	2.5	2	2.33	2	2	1.67	1.75	2.75	

શિક્ષણ શીખવવું
➤ વ્યાખ્યાન
➤ સ્ત્રોત પદ્ધતિ
➤ પરિસંવાદ
➤ સ્વાધ્યાય

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિઓ		
આંતરિક મૂલ્યાંકન : 40 ગુણ		
ક્રમ	પરીક્ષા	ગુણ
1.	લિખિત પરીક્ષા ગુણ	20
2.	પરિસંવાદ ગુણ	10
3.	સ્વાધ્યાય ગુણ	10
બાહ્ય મૂલ્યાંકન : યુનિવર્સિટી પરીક્ષા - 60 ગુણ		
ક્રમ	પરીક્ષા	ગુણ
1.	લિખિત પરીક્ષા ગુણ	60

પાઠ્ય અને સંદર્ભ પુસ્તકો	
1	ખાન એમ એ. (2011). ભારતીય કલા, સંસ્કૃતિ એવં વરાસત . જયપુર : આદિ પબ્લિકેશન્સ .
2	ગોયલ શ્રીરામ. (2008). વશ્વ કી પ્રાચીન સમ્યતા. વારાણસી : વશ્વ વદ્યાલય પ્રકાશન વારાણસી .
3	ત્રિપાઠી રમાશંકર. (1971). પ્રાચીન ભારત કા ઇતિહાસ . દિલ્હી : મોતીલાલ બનારસીદાસ પ્રકાશન .
4	નાગોરી કાન્તા નાગોરી એસ.એલ. (2007). પ્રાચીન ભારત કા વૃહત ઇતિહાસ . જયપુર : પોઈન્ટર પબ્લિકેશન્સ
5	પાંડે રાજબલી. (2006). પ્રાચીન ભારત . વારાણસી : વશ્વ વદ્યાલય પ્રકાશન વારાણસી .
6	પાળ્ડેય વમલચંદ્ર. (2001). પ્રાચીન ભારત કા રાજનિતિક તથા સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ . ઇલાહાબાદ : સેન્ટ્રલ પબ્લિ શા હાઉસ .
7	ભાર્ગવ પુરુષોત્તમલાલ. (1992). પ્રાચીન ભારત કા ઇતિહાસ . દિલ્હી : મુંશીરામ મનોહરલાલ પબ્લિશર્સ .
8	યાદવ રજની. (2010). પ્રાચીન ભારતી કા ઇતિહાસ . દિલ્હી : ડસ્કવરી પબ્લિ શા હાઉસ .
9	વેદાલંકાર હરિદત્ત. (2008). ભારત કા સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ . દિલ્હી : આત્મારામ એંડ સન્સ .
10	વ્યાસ પ્રકાશ શર્મા કાલૂરામ. (2004). પ્રાચીન ભારત કા રાજનૈતિક એવં સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ . જયપુર : પંચશીલ પ્રકાશન .

બી.એ (ઇતિહાસ) – કાર્યક્રમ સત્ર-2

કોર્સ કોડ	કોર્સનું નામ	ફરજિયાત
254510412002	ભારતનો ઇતિહાસ (મૌર્યોત્તર યુગથી ઇ.સ. 650 સુધી)	60
	ક્રેડિટ : 04	

અભ્યાસક્રમના પરિણામો (COs)

અભ્યાસક્રમ પૂર્ણ થયા પછી વિદ્યાર્થીઓ સક્ષમ હશે	
CO-1	શુંગ-સાતવાહનકાલીન રાજકીય, સમાજિક અને સાંસ્કૃતિક સ્થિતિ અંગે જાણકાર થશે.
CO-2	શક-કુષાણ અને સંગમ યુગની રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક સ્થિતિ અંગે જાણકાર થશે.
CO-3	ગુપ્તવંશના ઇતિહાસ જાણવાના સાધનો અને રાજકીય સ્થિતિ વિશે માહિતગાર થશે.
CO-4	વાકાટક અને વર્ધન વંશની રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક સિદ્ધિઓ વિશે જાણશે.

વિગતવાર અભ્યાસક્રમ

<p>યુનિટ-1</p> <p>1.1 અનુમૌર્યકાલીન રાજકીય સ્થિતિ</p> <ul style="list-style-type: none"> • પુષ્યમિત્ર શુંગ, ગૌતમીપુત્ર શાતકર્ણી <p>1.2 -અનુમૌર્યયુગીન સમાજ અને સંસ્કૃતિ</p> <ul style="list-style-type: none"> • શુંગ-સાતવાહન યુગીન સમાજ અને સંસ્કૃતિ
<p>યુનિટ-2</p> <p>2.1 અનુમૌર્યયુગીન વિદેશી શાસકો</p> <ul style="list-style-type: none"> • કુષાણ શાસકો – કનિષ્ક, હુવિષ્ક • શક શાસકો – રુદ્રદામા <p>2.2 દક્ષિણ ભારતમાં સંગમ યુગ</p> <ul style="list-style-type: none"> • સંગમ યુગીન સાહિત્ય અને સંસ્કૃતિ • સંગમ યુગીન રાજકીય સ્થિતિ – ચેર, ચોલ અને પાંડ્ય રાજ્ય
<p>યુનિટ-3</p> <p>3.1 ગુપ્ત યુગ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ગુપ્તવંશના ઇતિહાસ જાણવાના સાધનો • ચંદ્રગુપ્ત દ્વિતીય • સમુદ્રગુપ્ત • સ્કન્દગુપ્ત

યુનિટ-4

4.1 વાકાટક યુગ

- રાજકીય સ્થિતિ
- સાંસ્કૃતિક સ્થિતિ

4.2 વર્ધન-વંશ

- હર્ષવર્ધનની રાજકીય સિદ્ધિઓ
- હર્ષવર્ધનની સાંસ્કૃતિક સિદ્ધિઓ

POs, PSOs અને COs નું મેપિંગ મેટ્રિક્સ

CO \ PO	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PO6	PO7	PO8	PO9	PO10	PO11	PO12	CO Avg
CO1	3	2	2	1	2	2	–	–	1	2	1	2	1.80
CO2	3	3	2	1	2	2	–	–	1	2	1	2	1.90
CO3	3	3	3	2	3	2	1	1	2	2	2	3	2.25
CO4	3	2	2	1	2	2	–	1	1	1	1	2	1.63
Avg.	3.00	2.50	2.25	1.25	2.25	2.00	1.00	1.00	1.25	1.75	1.25	2.25	

શિક્ષણ શીખવવું

- વ્યાખ્યાન
- સ્રોત પદ્ધતિ
- પરિસંવાદ
- સ્વાધ્યાય

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિઓ

આંતરિક મૂલ્યાંકન : 40 ગુણ

ક્રમ	પરીક્ષા	ગુણ
1.	લિખિત પરીક્ષા ગુણ	20
2.	પરિસંવાદ ગુણ	10
3.	સ્વાધ્યાય ગુણ	10
બાહ્ય મૂલ્યાંકન : યુનિવર્સિટી પરીક્ષા – 60 ગુણ		
ક્રમ	પરીક્ષા	ગુણ
1.	લિખિત પરીક્ષા ગુણ	60

પાઠ્ય અને સંદર્ભ પુસ્તકો

1	ખાન એમ એ. (2011). ભારતીય કલા, સંસ્કૃતિ એવં વરાસત . જયુષ્ઠ : આદિ પબ્લિકેશન્સ .
2	ગોયલ શ્રીરામ. (2008). વશ્વ કી પ્રાચીન સમ્બ્યતાએ . વારાણસી : વશ્વ વદ્યાલય પ્રકાશન વારાણસી .
3	ત્રિપાઠી રમાશંકર. (1971). પ્રાચીન ભારત કા ઇતિહાસ . દિલ્હી : મોતીલાલ બનારસીદાસ પ્રકાશન .
4	નાગોરી કાન્તા નાગોરી એસ.એલ. (2007). પ્રાચીન ભારત કા વૃહત્ ઇતિહાસ . જયપુર : પોંડંટર પબ્લિકેશન્સ.
5	પાંડે રાજબલી. (2006). પ્રાચીન ભારત . વારાણસી : વશ્વ વદ્યાલય પ્રકાશન વારાણસી .
6	પાળ્ડેય વમલચંદ્ર. (2001). પ્રાચીન ભારત કા રાજનિતિક તથા સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ . ઇલાહાબાદ : સેંટ્રલ પબ્લિ શા હાઝસ .
7	ભાર્ગવ પુરુષોતમલાલ. (1992). પ્રાચીન ભારત કા ઇતિહાસ . દિલ્લી : મુંશીરામ મનોહરલાલ પબ્લિશર્સ .
8	યાદવ રજની. (2010). પ્રાચીન ભારતી કા ઇતિહાસ . દિલ્લી : ડસ્કવરી પબ્લિ ગ્શહાઝસ .
9	વેદાલંકાર હરિદત્ત. (2008). ભારત કા સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ . દિલ્લી : આત્મારામ ઍંડ સન્સ .
10	વ્યાસ પ્રકાશ શર્મા કાલૂરામ. (2004). પ્રાચીન ભારત કા રાજનૈતિક ઍવં સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ . જયપુર : પંચશીલ પ્રકાશન .
11	શ્રીમાલી કૃષ્ણ મોહન ઝા દ્ વર્જેંદ્રનારાયણ. 1981). પ્રાચીન ભારત કા ઇતિહાસ . દિલ્લી : હિંદી માધ્યમ કાર્યાન્વયન નિદેશાલય દિલ્લી વશ્વ વદ્યાલય .
12	શ્રીવાસ્તવ પંકજ લતા. (2011). પ્રાચીન ભારત . દિલ્લી : એક્સિસ પબ્લિકેશન્સ .
13	સ મરુકમાર સહ. 2017). પ્રાચીન ભારતીય સમાજ ઍવં સંસ્કૃતિ . દિલ્લી : જ્ઞાન દા પ્રકાશન .
14	ચોપરા પી. એન. (1984). ભારતનું ગેજેટીયર (ઇતિહાસ ઍને સંસ્કૃતિ). અમદાવાદ : યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ ગુજરાત રાજ્ય .
15	શાસ્ત્રી હરિપ્રસાદ. (1969-70). પ્રાચીન ભારત ભાગ-1 . અમદાવાદ : ગુજરાત યુનિવર્સિટી .

બી.એ (ઇતિહાસ) – કાર્યક્રમ સત્ર-3

કોર્સ કોડ	કોર્સનું નામ	ફરજિયાત
254510412003	ભારતનો ઇતિહાસ (ઈ.સ. 650 થી 1206 સુધી)	60
	ક્રેડિટ : 04	

અભ્યાસક્રમના પરિણામો (COs)

અભ્યાસક્રમ પૂર્ણ થયા પછી વિદ્યાર્થીઓ સક્ષમ હશે	
CO-1	રાજપૂત-યુગના ઇતિહાસ જાણવાના વિવિધ સાધનો અને રાજપૂતોની ઉત્પત્તિ વિશે સમજશે.
CO-2	ઉત્તર ભારતના પ્રમુખ રાજપૂત રાજવંશોની રાજકીય સ્થિતિ વિશે જાણશે.
CO-3	દક્ષિણ ભારતના પ્રમુખ રાજપૂત રાજવંશોની રાજકીય સ્થિતિ વિશે જાણશે.
CO-4	રાજપૂતકાલીન સામાજિક-ધાર્મિક સ્થિતિ, સામન્તવાદ અને સ્થાપત્યના વિકાસ અંગે જાણશે.

વિગતવાર અભ્યાસક્રમ

<p>યુનિટ-1</p> <p>1.1 ઈ.સ. 650 થી 1206 સુધીના ઇતિહાસ જાણવાના સાધનો –</p> <ul style="list-style-type: none"> • પુરાવસ્તુકીય સાધનો • સાહિત્યિક સાધનો <p>1.2 રાજપૂત યુગની અવધારણા અને રાજપૂતોની ઉત્પત્તિના સિદ્ધાન્તો</p>
<p>યુનિટ-2</p> <p>2.1 ઉત્તર ભારતના પ્રમુખ રાજવંશ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ગૂર્જર પ્રતિહાર અને બંગાળના પાલ શાસકોની રાજકીય સિદ્ધિઓ • રાષ્ટ્રકૂટ અને માળવાના પરમાર શાસકોની રાજકીય સિદ્ધિઓ
<p>યુનિટ-3</p> <p>3.1 દક્ષિણ ભારતના પ્રમુખ રાજવંશ</p> <ul style="list-style-type: none"> • બાદામીનો ચાલુક્ય વંશ • પલ્લવ વંશ • ચોલ વંશ
<p>યુનિટ-4</p> <p>4.1 રાજપૂત કાલીન સમાજ અને સંસ્કૃતિ</p> <ul style="list-style-type: none"> • સામાજિક સ્થિતિ • સામન્તવાદ • ધાર્મિક સ્થિતિ • સ્થાપત્ય

POs, PSO's અને COs નું મેપિંગ મેટ્રિક્સ													
CO \ PO	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PO6	PO7	PO8	PO9	PO10	PO11	PO12	Avg
CO1	3	2	2	1	2	2	–	–	1	2	1	2	1.80
CO2	3	3	2	–	2	2	–	–	1	2	1	2	2.00
CO3	3	2	2	–	2	2	–	–	1	1	1	2	1.77
CO4	3	2	3	1	3	2	–	1	2	2	2	3	2.18
Avg.	3.00	2.50	2.25	1.00	2.25	2.00	.	1.00	1.25	1.75	1.25	2.25	

શિક્ષણ શીખવવું
➤ વ્યાખ્યાન
➤ સ્રોત પદ્ધતિ
➤ પરિસંવાદ
➤ સ્વાધ્યાય
➤ જૂથ ચર્ચા
➤ પ્રશ્નોત્તરી

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિઓ		
આંતરિક મૂલ્યાંકન : 40 ગુણ		
ક્રમ	પરીક્ષા	ગુણ
1.	લિખિત પરીક્ષા ગુણ	20
2.	પરિસંવાદ ગુણ	10
3.	સ્વાધ્યાય ગુણ	10
બાહ્ય મૂલ્યાંકન : યુનિવર્સિટી પરીક્ષા – 60 ગુણ		
ક્રમ	પરીક્ષા	ગુણ
1.	લિખિત પરીક્ષા ગુણ	60

પાઠ્ય અને સંદર્ભ પુસ્તકો

1	ખાન એમ એ. (2011). ભારતીય કલા, સંસ્કૃતિ એવં વરાસત . જયુષ્ઠ : આદિ પબ્લિકેશન્સ .
2	ગોયલ શ્રીરામ. (2008). વશ્વ કી પ્રાચીન સમ્બ્યતાએ . વારાણસી : વશ્વ વદ્યાલય પ્રકાશન વારાણસી .
3	ત્રિપાઠી રમાશંકર. (1971). પ્રાચીન ભારત કા ઇતિહાસ . દિલ્હી : મોતીલાલ બનારસીદાસ પ્રકાશન .
4	નાગોરી કાન્તા નાગોરી એસ.એલ. (2007). પ્રાચીન ભારત કા વૃહત્ ઇતિહાસ . જયપુર : પોંડર પબ્લિકેશન્સ.
5	પાંડે રાજબલી. (2006). પ્રાચીન ભારત . વારાણસી : વશ્વ વદ્યાલય પ્રકાશન વારાણસી .
6	પાણ્ડેય વમલચંદ્ર. (2001). પ્રાચીન ભારત કા રાજનિતિક તથા સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ . ઇલાહાબાદ : સેન્ટ્રલ પબ્લિ શા હાઝસ .
7	ભાર્ગવ પુરુષોતમલાલ. (1992). પ્રાચીન ભારત કા ઇતિહાસ . દિલ્લી : મુંશીરામ મનોહરલાલ પબ્લિશર્સ .
8	યાદવ રજની. (2010). પ્રાચીન ભારતી કા ઇતિહાસ . દિલ્લી : ડસ્કવરી પબ્લિ ગ્શહાઝસ .
9	વેદાલંકાર હરિદત્ત. (2008). ભારત કા સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ . દિલ્લી : આત્મારામ ઍંડ સન્સ .
10	વ્યાસ પ્રકાશ શર્મા કાલૂરામ. (2004). પ્રાચીન ભારત કા રાજનૈતિક ઍવં સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ . જયપુર : પંચશીલ પ્રકાશન .
11	શ્રીમાલી કૃષ્ણ મોહન ઝા દ્ વર્જેદ્રનારાયણ. 1981). પ્રાચીન ભારત કા ઇતિહાસ . દિલ્લી : હિંદી માધ્યમ કાર્યાન્વયન નિદેશાલય દિલ્લી વશ્વ વદ્યાલય .
12	શ્રીવાસ્તવ પંકજ લતા. (2011). પ્રાચીન ભારત . દિલ્લી : એક્સિસ પબ્લિકેશન્સ .
13	સ મરુકમાર સહ. 2017). પ્રાચીન ભારતીય સમાજ ઍવં સંસ્કૃતિ . દિલ્લી : જ્ઞાન દા પ્રકાશન .
14	ચોપરા પી. એન. (1984). ભારતનું ગેજેટીયર (ઇતિહાસ ઍને સંસ્કૃતિ). અમદાવાદ : યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ ગુજરાત રાજ્ય .
15	શાસ્ત્રી હરિપ્રસાદ. (1969-70). પ્રાચીન ભારત ભાગ-1 . અમદાવાદ : ગુજરાત યુનિવર્સિટી .

બી.એ (ઇતિહાસ) - કાર્યક્રમ સત્ર-3

કોર્સ કોડ	કોર્સનું નામ	ફરજિયાત
254510412004	ગુજરાતનો ઇતિહાસ (પ્રારંભ થી 1304 સુધી)	60
	ક્રેડિટ : 04	

અભ્યાસક્રમના પરિણામો (COs)

અભ્યાસક્રમ પૂર્ણ થયા પછી વિદ્યાર્થીઓ સક્ષમ હશે	
CO-1	ગુજરાતની પ્રાચીન ભૌગોલિક પરિસ્થિતિ અને હડપ્પીય સંસ્કૃતિથી વાકેફ થશે.
CO-2	મૌર્ય, ક્ષત્રપ, ગુપ્ત અને મૈત્રકયુગની સાંસ્કૃતિક સિદ્ધિઓઓથી વાકેફ થશે.
CO-3	સોલંકી યુગ વિશે માહિતીગાર થશે.
CO-4	વાઘેલા વંશ વિશે માહિતીગાર થશે.

વિગતવાર અભ્યાસક્રમ

યુનિટ-1	<ul style="list-style-type: none"> 1.1 ગુજરાતનો ભૌગોલિક પરિચય અને સાધનો 1.2 ગુજરાતમાં હડપ્પીય સંસ્કૃતિ : મુખ્ય લક્ષણો 1.3 (લોથલ, ધોળાવીરાના વિશેષ સંદર્ભમાં)
યુનિટ-2	<ul style="list-style-type: none"> 2.1 મૌર્ય, ક્ષત્રપ અને ગુપ્તવંશના શાસન દરમિયાન ગુજરાતના સમાજ અને સંસ્કૃતિ 2.2 ગિરનારના શિલાલેખો 2.3 મૈત્રકયુગની રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક સિદ્ધિઓ
યુનિટ-3	<ul style="list-style-type: none"> 3.1 ગુજરાતમાં સોલંકી શાસનની સ્થાપના અને મુલરાજની સિદ્ધિઓ 3.2 સિદ્ધરાજ જયસિંહની રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક સિદ્ધિઓ 3.2 કુમારપાળની રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક સિદ્ધિઓ
યુનિટ-4	<ul style="list-style-type: none"> 4.1 વીરધવલ વાઘેલાની રાજકીય સિદ્ધિઓ 4.2 વસ્તુપાળ અને તેજપાળની સિદ્ધિઓ 4.3 કર્ણદેવ 2જો અને સોલંકી-વાઘેલા યુગનું પતન

POs, PSOસ અને COs નું મેપિંગ મેટ્રિક્સ													
CO/PO	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PO6	PO7	PO8	PO9	PO10	PO11	PO12	Row Average
CO1	3	2	2	1	1	2	-	-	-	-	-	2	1.85
CO2	3	2	2	2	2	2	-	-	-	-	-	2	2.14
CO3	3	2	2	1	1	2	-	-	-	-	-	2	1.85
CO4	3	2	2	1	1	2	-	-	-	-	-	2	1.85
Average	3	2	2	1.25	1.25	2	-	-	-	-	-	2	

શિક્ષણ શીખવવું
➤ વ્યાખ્યાન
➤ સ્રોત પદ્ધતિ
➤ પરિસંવાદ
➤ સ્વાધ્યાય
➤ જૂથ ચર્ચા
➤ પ્રશ્નોત્તરી

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિઓ		
આંતરિક મૂલ્યાંકન : 40 ગુણ		
ક્રમ	પરીક્ષા	ગુણ
1.	લિખિત પરીક્ષા ગુણ	20
2.	પરિસંવાદ ગુણ	10
3.	સ્વાધ્યાય ગુણ	10
બાહ્ય મૂલ્યાંકન : યુનિવર્સિટી પરીક્ષા – 60 ગુણ		
ક્રમ	પરીક્ષા	ગુણ
1.	લિખિત પરીક્ષા ગુણ	60

પાઠ્ય અને સંદર્ભ પુસ્તકો

1	છોટુભાઈ રણછોડજી નાયક. (1950). ગુજરાતનાં નગરોનું ફારસી ભાષા અને અને સાહિત્યનું ખેડાણ. અમદાવાદ: ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ અમદાવાદ.
2	રતિલાલ ભાવસાર. (2005). વડનગરની ઐતિહાસિક રૂપરેખા. મુંબઈ: ઋષિકેશ રતિલાલ ભાવસાર.
3	રમણલાલ નાગરજી મહેતા. (1979). ચાંપાનેર - એક અધ્યયન . વડોદરા : મહારાજા સયાજીરાવ વિશ્વવિદ્યાલય વડોદરા.
4	રમણલાલ મહેતા. (1989). ગુજરાતનાં નગરો. અમદાવાદ: ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ અમદાવાદ.
5	રમણલાલ મહેતા. (1987). વિસનગર . અમદાવાદ : ગુજરાત ઇતિહાસ પરિષદ .રસિકલાલ પરીખ. (1958). ગુજરાતની રાજધાનીઓ (મુસ્લિમ યુગ પૂર્વે). અમદાવાદ: ગુર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય.
6	શંભુપ્રસાદ દેસાઈ. (1978). પ્રભાસ અને સોમનાથ . જુનાગઢ : પ્રભાસ પ્રકાશન જુનાગઢ .
7	હર્ષદરાય દેસાઈ. (1976). અણહિલવાડનું રાજ્ય. અમદાવાદ: હર્ષદરાય દેસાઈ અમદાવાદ.
8	હસમુખ સાંકળિયા. (1983). પુરાતત્વમાં ગુજરાત. અમદાવાદ: ગુજરાત ઇતિહાસ પરિષદ અમદાવાદ.
9	પરીખ રસીકલાલ. (1993). ગુજરાતનો પ્રાચીન ઇતિહાસ . અમદાવાદ : યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ ગુજરાત રાજ્ય .
10	મકવાણા રિતેશ. (2013). ગુજરાતની પ્રાગ અને આદ્ય ઐતિહાસિક સંસ્કૃતિઓ . અમદાવાદ : અક્ષર પબ્લિકેશનસ .શાસ્ત્રી હરિપ્રસાદ પરીખ રસિકલાલ. (1985). ગુજરાતનો સ્થાનિક ઇતિહાસ ગ્રંથ-1 . અમદાવાદ : ગુજરાત ઇતિહાસ પરિષદ.

બી.એ (ઇતિહાસ) - કાર્યક્રમ સત્ર-4

કોર્સ કોડ	કોર્સનું નામ	ફરજિયાત
254510412005	ભારતનો ઇતિહાસ (1206 થી 1757 સુધી)	60
	ક્રેડિટ : 04	

અભ્યાસક્રમના પરિણામો (COs)

અભ્યાસક્રમ પૂર્ણ થયા પછી વિદ્યાર્થીઓ સક્ષમ હશે	
CO-1	સલ્તનત અને મુઘલકાલીન ઇતિહાસ જાણવાના સાધનો અને સલ્તનતના વિકાસ અંગે જાણશે.
CO-2	દિલ્હી સલ્તનતના પતનના કારણો અને મોગલ વંશની સ્થાપના અંગે માહિતગાર થશે.
CO-3	અકબર અને જહાંગીરની રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક સિદ્ધિઓ અંગે જાણશે.
CO-4	શાહજહાં અને ઔરંગઝેબની રાજકીય નીતિઓ અને મરાઠા સામ્રાજ્યના ઉદય અંગે જાણશે

વિગતવાર અભ્યાસક્રમ

યુનિટ-1	1.1 સલ્તનત અને મુઘલકાલીન ભારતના ઇતિહાસ જાણવાનાં સાધનો. 1.2 દિલ્હી સલ્તનતની સ્થાપના અને વિકાસ (કુતબુદ્દીન ચૌબક, ઇલ્તુત્મિશ, બલબન, અલાઉદ્દીન ખિલજી અને મુહમ્મદબિન તુગલક)
યુનિટ-2	2.1 દિલ્હીમાં તુર્ક-અફગાન સલ્તનતના પતનના કારણો 2.2 મોગલ વંશની સ્થાપના - બાબર, હુમાયૂં, શેરશાહ
યુનિટ-3	3.1 અકબરની રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક સિદ્ધિઓ 3.2 જહાંગીરની રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક સિદ્ધિઓ.
યુનિટ-4	4.1 શાહજહાં અને ઔરંગઝેબની રાજકીય સિદ્ધિઓ. 4.2 મરાઠા સામ્રાજ્યનો ઉદય અને વિકાસ (શિવાજી, બાલાજી વિશ્વનાથ, બાજીરાવ, બાલાજી બાજીરાવ)

POs, PSOs અને COs નું મેપિંગ મેટ્રિક્સ

CO / PO	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PO6	PO7	PO8	PO9	PO10	PO11	PO12	Row Avg.
CO1	3	2	1	-	1	2	-	-	-	-	-	2	1.83
CO2	3	3	2	1	2	2	-	-	-	-	-	2	2.14
CO3	3	2	3	-	1	2	-	-	-	-	-	2	2.16
CO4	3	2	2	2	1	2	-	-	-	-	-	2	2.00
Avg.	3.0	2.25	2.0	1.5	1.25	2.0	-	-	-	-	-	2.0	

શિક્ષણ શીખવવું	
>	વ્યાખ્યાન
>	સ્રોત પદ્ધતિ
>	પરિસંવાદ
>	સ્વાધ્યાય
>	જૂથ ચર્ચા
>	પ્રશ્નોત્તરી

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિઓ		
આંતરિક મૂલ્યાંકન : 40 ગુણ		
ક્રમ	પરીક્ષા	ગુણ
1.	લિખિત પરીક્ષા ગુણ	20
2.	પરિસંવાદ ગુણ	10
3.	સ્વાધ્યાય ગુણ	10
બાહ્ય મૂલ્યાંકન : યુનિવર્સિટી પરીક્ષા – 60 ગુણ		
ક્રમ	પરીક્ષા	ગુણ
1.	લિખિત પરીક્ષા ગુણ	60

પાઠ્ય અને સંદર્ભ પુસ્તકો	
1	Irfan Habib.(1992).MEDIEVAL INDIA 1 Researches in the History of India 1200-1750. Delhi: Oxford University Press.
2	લુનિયા, બી.એન.(1987).મુઘલ શાસન વ્યવસ્થા. ઇંદોર: કમલ પ્રકાશન.
3	વર્મા, હરિશચંદ્ર (2011). મધ્યકાલીન ભારત ભાગ 1-2. દિલ્હી: દિલ્હી વશવ વદ્યાલય.
4	શર્મા, ઘનશ્યામદત્ત.(2001).મધ્યકાલીન ભારતિય સામાજિક એવં રાજનિતિક સંસ્થાએ. જયપુર: રાજસ્થાની હિંદી ગ્રંથ અકાદમી.
5	સતિશ ચંદ્ર.(2000). મધ્યકાલીન ભારત –સલ્તનત સે મુઘલકાલ તક (1206-1526). નઈ દિલ્હી .જવાહર પબ્લિશર્સ અવં ડસ્ટ્રીબ્યુર્સ.
6	સંહ, અશોક કુમાર.(2012). તુગલકકાલીન ઇતિહાસકાર અવં ઇતિહાસલેખન. જયપુર: પંચશીલ પ્રકાશન.
7	ઔઝા ઈશ્વરભાઈ. (2015).સલ્તનતકાલીન ભારતનો ઇતિહાસ. અમદાવાદ : યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ.
8	નાયક છોટુભાઈ.(1968). મધ્યકાલિન ભારત ભાગ-1,2. અમદાવાદ: યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ.
9	પટેલ જશુભાઈ વી. (1991). ભારતનો ઇતિહાસ (મોગલ યુગ). અમદાવાદ: યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ.
10	શાહ સુમન સ.(1971). ભારતીય ઇતિહાસની સાધન સામ્રગી. અમદાવાદ: ગુજરાત યુનિવર્સિટી.
11	પરીખ પ્રવીણચંદ્ર. (2012).ભારતનો સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ (ઈ.સ. 1000 થી 1818). અમદાવાદ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ.

બી.એ (ઇતિહાસ) - કાર્યક્રમ સત્ર-4

કોર્સ કોડ	કોર્સનું નામ	ફરજિયાત
254510412006	ગુજરાતનો ઇતિહાસ (ઈ.સ. 1304 થી 1757)	60
	ક્રેડિટ : 04	

અભ્યાસક્રમના પરિણામો (COs)

અભ્યાસક્રમ પૂર્ણ થયા પછી વિદ્યાર્થીઓ સક્ષમ હશે	
CO-1	મધ્યકાલીન ગુજરાતનાં ઇતિહાસ જાણવાના સાધનો અને ગુજરાતમાં સલ્તનતની સ્થાપનાથી માહિતીગાર થશે.
CO-2	ગુજરાતમાં સ્વતંત્ર સલ્તનતના વિકાસ અને પતન અંગે વાકેળ થશે.
CO-3	ગુજરાતની મોઘલ કાલીન રાજકીય, સામાજિક અને આર્થિક સ્થિતિથી વાકેફ થશે.
CO-4	ગુજરાતમાં મુઘલ હુકુમતની પડતી, મરાઠા સત્તાનો પ્રારંભ અને વિદેશી વસાહતો વિશે માહિતીગાર થશે.

વિગતવાર અભ્યાસક્રમ

યુનિટ-1
1.1 ઇતિહાસ જાણવાના સાધનો
1.2 ગુજરાતમાં સ્વતંત્ર સલ્તનતની સ્થાપના
1.3 સુલ્તાન અહમદશાહ-1લો અને મહમૂદ બેગડાની રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક સિદ્ધિઓ
યુનિટ-2
2.1 સુલ્તાન મુજફ્ફરશાહ-2જો અને બહાદુરશાહ બીજાની રાજકીય સિદ્ધિઓ
2.2 અકબરનો ગુજરાત વિજય અને સ્વતંત્ર સલ્તનતનું પતન
યુનિટ-3
3.1 ગુજરાતના મહત્વના મુઘલ સુબેદારો (અઝીજ કોકા, શાહજહાં, જસવંતસિંહ, માનસિંહ)
3.2 મુઘલકાલીન સામાજિક અને આર્થિક સ્થિતિ
યુનિટ-4
4.1 ગુજરાતમાં મુઘલ હુકુમતની પડતી અને મરાઠા સત્તાનો પ્રારંભ
4.2 ગુજરાતમાં વિદેશી વસાહતોનું પ્રારંભ અને પ્રચાર

POs, PSOs અને COs નું મેપિંગ મેટ્રિક્સ

CO / PO	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PO6	PO7	PO8	PO9	PO10	PO11	PO12	Row Avg.
CO1	3	2	2	-	1	2	-	-	-	-	-	2	2.00
CO2	3	2	2	-	2	2	-	-	-	-	-	2	2.16
CO3	3	3	3	1	2	2	-	-	-	-	-	2	2.28
CO4	3	3	2	2	1	2	-	-	-	-	-	2	2.14
Avg.	3.0	2.5	2.25	1.5	1.5	2.0	-	-	-	-	-	2.0	

શિક્ષણ શીખવવું	
>	વ્યાખ્યાન
>	સ્રોત પદ્ધતિ
>	પરિસંવાદ
>	સ્વાધ્યાય
>	જૂથ ચર્ચા
>	પ્રશ્નોત્તરી

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિઓ		
આંતરિક મૂલ્યાંકન : 40 ગુણ		
ક્રમ	પરીક્ષા	ગુણ
1.	લિખિત પરીક્ષા ગુણ	20
2.	પરિસંવાદ ગુણ	10
3.	સ્વાધ્યાય ગુણ	10
બાહ્ય મૂલ્યાંકન : યુનિવર્સિટી પરીક્ષા – 60 ગુણ		
ક્રમ	પરીક્ષા	ગુણ
1.	લિખિત પરીક્ષા ગુણ	60

પાઠ્ય અને સંદર્ભ પુસ્તકો	
1	છોટ્લાઈ રણછોડજી નાયક. (1950). ગુજરાતનાં નગરોનું ફારસી ભાષા અને અને સાહિત્યનું ખેડાણ. અમદાવાદ: ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ અમદાવાદ.
2	રતિલાલ ભાવસાર. (2005). વડનગરની ઐતિહાસિક રૂપરેખા. મુંબઈ: ઋષિકેશ રતિલાલ ભાવસાર.
3	રમણલાલ નાગરજી મહેતા. (1979). ચાંપાનેર - એક અધ્યયન . વડોદરા : મહારાજા સયાજીરાવ વિશ્વવિદ્યાલય વડોદરા.
4	રમણલાલ મહેતા. (1989). ગુજરાતનાં નગરો. અમદાવાદ: ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ અમદાવાદ.
5	રમણલાલ મહેતા. (1987). વિસનગર . અમદાવાદ : ગુજરાત ઇતિહાસ પરિષદ .રસિકલાલ પરીખ. (1958). ગુજરાતની રાજધાનીઓ (મુસ્લિમ યુગ પૂર્વે). અમદાવાદ: ગુર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય.
6	હસમુખ સાંકળિયા. (1983). પુરાતત્વમાં ગુજરાત. અમદાવાદ: ગુજરાત ઇતિહાસ પરિષદ અમદાવાદ.
7	આચાર્ય નવીનચંદ્ર. (1994). ગુજરાતનો સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ (1304 થી 1818). અમદાવાદ : યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય .
8	શાસ્ત્રી હરિપ્રસાદ પરીખ રસિકલાલ. (1985). ગુજરાતનો સ્થાનિક ઇતિહાસ ગ્રંથ-1. અમદાવાદ : ગુજરાત ઇતિહાસ પરિષદ .
9	શેઠ મગનલાલ વખતચંદ. (2008). અમદાવાદનો ઇતિહાસ . અમદાવાદ : ગુજરાત વિદ્યાસભા .
10	શેલત ભારતી અને જમીનદાર રશેશ. (2014). અમદાવાદ ઇતિહાસ અને અનુસંધાન (1930-2013). અમદાવાદ : ગુર્જર ગ્રંથ કાર્યાલય.

બી.એ (ઇતિહાસ) – કાર્યક્રમ સત્ર-4

કોર્સ કોડ	કોર્સનું નામ	ફરજિયાત
254510412007	ભારતીય સંસ્કૃતિ – શિલ્પ અને સ્થાપત્ય કલા	60
	ક્રેડિટ : 04	

અભ્યાસક્રમના પરિણામો (COs)

અભ્યાસક્રમ પૂર્ણ થયા પછી વિદ્યાર્થીઓ સક્ષમ હશે	
CO-1	શિલ્પ-સ્થાપત્યનો અર્થ, પ્રકારો અને શૈલિઓ વિશે જાણશે..
CO-2	આદ્યૈતિહાસિક કાળથી ગુપ્ત યુગ સુધીના શિલ્પો અંગે માહિતગાર થશે.
CO-3	ભારતનું મંદિર-સ્થાપત્ય, બૌદ્ધ અને જૈન સ્થાપત્ય અંગે જાણશે.
CO-4	ગુજરાતમાં શિલ્પ-સ્થાપત્યમાં ધાર્મિક અને બિન-ધાર્મિક સ્થાપત્યો વિશે જાણશે..

વિગતવાર અભ્યાસક્રમ

યુનિટ-1 1.1 શિલ્પ કલા –અર્થ અને વ્યાખ્યા 1.2 શિલ્પના પ્રકારો 1.3 સ્થાપત્યનો અર્થ અને પ્રકારો 1.4 સ્થાપત્યની વિવિધ શૈલિઓ
યુનિટ-2 2.1 આદ્ય ઐતિહાસિક શિલ્પો 2.2 મૌર્યકાલીન શિલ્પો 2.3 અનુ મૌર્યકાલીન શિલ્પો 2.4 ગુપ્ત વાકાટક કાલના શિલ્પો
યુનિટ-3 3.1 ભારતનું મંદિર સ્થાપત્ય – નાગર, બેસર અને દ્રવિડ શૈલી 3.2 બૌદ્ધ સ્થાપત્ય – સ્તૂપ 3.3 જૈન સ્થાપત્ય – જૈન મંદિર
યુનિટ-4 4.1 ગુજરાતમાં શિલ્પ-સ્થાપત્ય 4.2 ધાર્મિક સ્થાપત્ય – હિંદુ, જૈન અને મુસ્લિમ સ્થાપત્ય 4.3 વાવ સ્થાપત્ય

POs, PSOસ અને COs નું મેપિંગ મેટ્રિક્સ													
CO / PO	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PO6	PO7	PO8	PO9	PO10	PO11	PO12	Row Avg.
CO1	3	2	2	-	1	2	-	-	-	-	-	2	2.00
CO2	3	2	2	-	2	2	-	-	-	-	-	2	2.16
CO3	3	3	3	1	2	2	-	-	-	-	-	2	2.28
CO4	3	3	2	2	1	2	-	-	-	-	-	2	2.14
Avg.	3.0	2.5	2.25	1.5	1.5	2.0	-	-	-	-	-	2.0	

શિક્ષણ શીખવવું
➤ વ્યાખ્યાન
➤ સ્રોત પદ્ધતિ
➤ પરિસંવાદ
➤ સ્વાધ્યાય
➤ જૂથ ચર્ચા
➤ પ્રશ્નોત્તરી

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિઓ		
આંતરિક મૂલ્યાંકન : 40 ગુણ		
ક્રમ	પરીક્ષા	ગુણ
1.	લિખિત પરીક્ષા ગુણ	20
2.	પરિસંવાદ ગુણ	10
3.	સ્વાધ્યાય ગુણ	10
બાહ્ય મૂલ્યાંકન : યુનિવર્સિટી પરીક્ષા – 60 ગુણ		
ક્રમ	પરીક્ષા	ગુણ
1.	લિખિત પરીક્ષા ગુણ	60

પાઠ્ય અને સંદર્ભ પુસ્તકો	
1	પરીખ પ્રવીણચંદ્ર, ભારતીય પ્રાચીન શિલ્પકલા, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય અમદાવાદ, 1978.
2	વેદાલંકાર હરીદત્ત, ભારત કા સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ, આત્મારામ એન્ડ સન્સ, નઈ દિલ્લી, 2008.
3	ગોયલ પ્રીતિપ્રભા, ભારતીય સંસ્કૃતિ, રાજસ્થાની ગ્રંથાગાર જોધપુર, 2008.
4	શ્રીવાસ્તવ, પંકજ લતા, પ્રાચીન ભારત, એક્સિસ પબ્લિકેશન્સ, નઈ દિલ્લી, 2011.
5	શાહ, પ્રિયબાળા, પ્રાચીન ભારતીય શિલ્પકલા અને સ્થાપત્ય, ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ, 1968.
6	ખાન એમ. એ, ભારતીય કલા, સંસ્કૃતિ એવમ વિરાસત, આદિ પબ્લિકેશન્સ, જયપુર, 2011.
7	ઉપાધ્યાય ભગવત શરણ, ભારતીય કલા કા ઇતિહાસ, પીપુલ્સ પબ્લિશિંગ હાઉસ, નઈ દિલ્લી, 1981.
8	દેસાઈ રમણલાલ વસંતલાલ, ભારતીય સંસ્કૃતિ એક વિહંગાવલોકન, પ્રાચ્ય વિદ્યામંદિર, વડોદરા, 1954.
9	વાજપેયી કુસુમ, પ્રાચીન ભારત કા ઇતિહાસ, વાસ્તુકલા એવમ સંસ્કૃતિ, ઇશિકા પબ્લિશિંગ હાઉસ, જયપુર, 2013.

બી.એ (ઇતિહાસ) – કાર્યક્રમ સત્ર-4

કોર્સ કોડ	કોર્સનું નામ	ફરજિયાત
254510412008	ભારતનો ઇતિહાસ (1757 થી 1950 સુધી)	60
	ક્રેડિટ : 04	

અભ્યાસક્રમના પરિણામો (COs)

અભ્યાસક્રમ પૂર્ણ થયા પછી વિદ્યાર્થીઓ સક્ષમ હશે	
CO-1	ભારતમાં બ્રિટિશ શાસનની સ્થાપના સમયના ભારતની રાજકીય સ્થિતિ અને ભારતીયો સાથે સંઘર્ષો વિશે જાણશે.
CO-2	લોર્ડ ક્લાઇવથી લોર્ડ ડેલહાઉસી સુધીના ગવર્નર જનરલોની નીતિઓ વિશે સમજશે.
CO-3	1857ના સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામ અને તેના પછીની રાષ્ટ્રવાદી પ્રવૃત્તિઓ વિશે માહિતગાર થશે.
CO-4	રાષ્ટ્રીય આંદોલનમાં ગાંધીયુગના આંદોલનો, સ્વાતંત્ર્ય પ્રાપ્તિ, દેશી રાજ્યોનું એકીકરણ અને બંધારણની રચના અંગે માહિતગાર થશે.

વિગતવાર અભ્યાસક્રમ

યુનિટ-1	
1.1	ભારતમાં બ્રિટિશ શાસનની સ્થાપના : બંગાળ, કર્ણાટક યુદ્ધો, અને મૈસૂર સાથેના સંઘર્ષો
1.2	પાણીપતનું ત્રીજું યુદ્ધ : કારણો અને પરિણામો
યુનિટ-2	
2.1	ગવર્નર જનરલોની નીતિ(ક્લાઇવ, વોરન હેસ્ટિંગ્સ, કોર્નવોલિસ, વેલેસ્લી)
2.2	લોર્ડ વિલિયમ બેન્ટિક અને લોર્ડ ડેલહાઉસી.
યુનિટ-3	
3.1	1857ના સંગ્રામના કારણો, પરિણામો, નેતાઓ.
3.2	ભારતીય રાષ્ટ્રીય કોંગ્રેસ: ઉદય, કામગીરી, નેતાઓ.
યુનિટ-4	
4.1	ગાંધીવાદી આંદોલનો (અસહકાર, સવિનય કાનૂનભંગ, હિંદ છોડો ચળવળ)
4.2	દેશી રાજ્યોનું એકીકરણ અને બંધારણની રચના

POs, PSOs અને COs નું મેપિંગ મેટ્રિક્સ

CO \ PO	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PO6	PO7	PO8	PO9	PO10	PO11	PO12	Row Avg
CO1	3	2	1	–	–	2	–	–	1	–	–	1	1.5
CO2	3	3	2	–	1	2	–	–	2	1	1	1	1.67
CO3	3	3	2	2	2	2	–	1	2	1	1	2	1.83
CO4	3	2	2	3	3	3	–	2	2	2	2	3	2.42
Col Avg	3.0	2.5	1.75	2.5	1.75	2.25	–	1.5	1.75	1.33	1.25	1.75	

શિક્ષણ શીખવવું	
>	વ્યાખ્યાન
>	સ્રોત પદ્ધતિ
>	પરિસંવાદ
>	સ્વાધ્યાય
>	જૂથ ચર્ચા
>	પ્રશ્નોત્તરી

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિઓ		
આંતરિક મૂલ્યાંકન : 40 ગુણ		
ક્રમ	પરીક્ષા	ગુણ
1.	લિખિત પરીક્ષા ગુણ	20
2.	પરિસંવાદ ગુણ	10
3.	સ્વાધ્યાય ગુણ	10
બાહ્ય મૂલ્યાંકન : યુનિવર્સિટી પરીક્ષા – 60 ગુણ		
ક્રમ	પરીક્ષા	ગુણ
1.	લિખિત પરીક્ષા ગુણ	60

પાઠ્ય અને સંદર્ભ પુસ્તકો	
1	Sarkar Sumit.(1985). Modern India 1885-1947, Delhi, Macmillan
2	Desai, A.R.(1979).Peasant Struggles in India, O.U.P.
3	Fisher, Michael H.(1993). Indirect Rule in India: 1764-1857, O.U.P.
4	Kumar, Dharma (Ed.) (1984)
5	Sen, S.P. (Ed.)(1979).
6	Thompson, Edward and (1966). Rise and Fulfilment of British Rule in India, Allahabad, Garrat, T.C.
7	Brown, Judith M. (1977).Gandhi and Civil Disobedience: The Mahatma in Indian Politics: 1928-1934. Cambridge,
8	Brown, Judith M. (1972).Gandhi's Rise of Power: India Politics: 1915-1922. Cambridge,
9	Brown, Judith M. (1994).Modern India: The Origines of Asian Democracy.OUP.
10	Chandra, Bipin. (1989). India's Struggle for Independence. Penguin.
11	Majumdar, R.C. (1978).An Advanced History of India, MacMillan, New Delhi
12	માથુર, લક્ષ્મણ પ્રસાદ.(1989).આધુનિક ભારત કા ઇતિહાસ (1757-1947). જયપુર.જૈન પુસ્તક મંદિર.
13	સતિશ ચંદ્ર (2012). ઉત્તર મુઘલકાલીન ભારત. નડ્ડ દિલ્હી.
14	શુક્લ રામલક્ષ્મણ (2010). આધુનિક ભારત કા ઇતિહાસ. નડ્ડ દિલ્હી.
15	પટેલ જશુભાઈ વી.(1991). ભારતનો ઇતિહાસ(મોગલયુગ). અમદાવાદ. યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ.
16	શુક્લ જયકુમાર (1983).સલ્તનત મુઘલ તથા મરાઠા સમયના રાજકીય સિદ્ધાંતો. અમદાવાદ. યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ.

બી.એ (ઇતિહાસ) – કાર્યક્રમ સત્ર-5

કોર્સ કોડ	કોર્સનું નામ	ફરજિયાત
254510412009	ગુજરાતનો ઇતિહાસ (1757 થી 1950 સુધી)	60
	ક્રેડિટ : 04	

અભ્યાસક્રમના પરિણામો (COs)

અભ્યાસક્રમ પૂર્ણ થયા પછી વિદ્યાર્થીઓ સક્ષમ હશે

CO-1	મરાઠાકાલથી 1857 સુધીના ગુજરાતની રાજકીય, સામાજિક અને આર્થિક સ્થિતિ વિશે જાણશે.
CO-2	ઓગણીસમી સદીમાં ગુજરાતમાં થયેલ સામાજિક-ધાર્મિક સુધારણા અને રાષ્ટ્રવાદના ઉદય અંગે માહિતગાર થશે.
CO-3	ગુજરાતમાં ગાંધીયુગ દરમ્યાન થયેલ વિવિધ આંદોલનો અંગે જાણશે.
CO-4	ગુજરાતમાં દેશી રાજ્યોમાં થયેલ પ્રજાકીય આંદોલનો વિશે માહિતગાર થશે.

વિગતવાર અભ્યાસક્રમ

યુનિટ-1

- 1.1 મરાઠા કાલીન રાજકીય, સામાજિક અને આર્થિક સ્થિતિ
- 1.2 ગુજરાતમાં ઇસ્ટ ઇન્ડિયા કંપનીનું શાસન
- 1.3 ૧૮૫૭ નો સંગ્રામ અને ગુજરાત

યુનિટ-2

- 2.1 ગુજરાતમાં ૧૯મી સદીમાં થયેલ સામાજિક ધાર્મિક સુધારણા આંદોલનો અને સામાજિક સુધારા
- 2.2 ગુજરાતમાં રાજકીય જાગૃતિ અને રાષ્ટ્રવાદનો ઉદય

યુનિટ-3 ગુજરાતમાં ગાંધીવાદી આંદોલન

- 3.1 મિલ મજૂર સત્યાગ્રહ, ખેડા સત્યાગ્રહ, બારડોલી સત્યાગ્રહ, અસહકારની ચળવળ, સવિનય કાનુનભંગની ચળવળ અને હિન્દ છોડો ચળવળ

યુનિટ-4

- 4.1 દેશી રાજ્યોમાં થયેલ પ્રજાકીય આંદોલનો
- 4.2 વડોદરા પ્રજામંડળ
- 4.3 રાજકોટ સત્યાગ્રહ
- 4.4 લીમડી સત્યાગ્રહ
- 4.5 ભાવનગર સત્યાગ્રહ
- 4.6 માણસા સત્યાગ્રહ
- 4.7 મહાગુજરાતનું આંદોલન અને ગુજરાત રાજ્યની સ્થાપના

POs, PSOસ અને COs નું મેપિંગ મેટ્રિક્સ													
CO \ PO	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PO6	PO7	PO8	PO9	PO10	PO11	PO12	Row Avg
CO1	3	2	2	1	2	2	–	–	1	–	–	2	1.89
CO2	3	3	2	2	3	2	–	–	2	1	1	2	2.18
CO3	3	3	3	3	3	3	–	2	2	2	2	3	2.67
CO4	2	2	2	2	2	2	–	2	2	1	1	3	2.00
Col Avg	2.75	2.5	2.25	2.0	2.5	2.25	–	2.0	1.75	1.33	1.33	2.5	

શિક્ષણ શીખવવું
➤ વ્યાખ્યાન
➤ સ્રોત પદ્ધતિ
➤ પરિસંવાદ
➤ સ્વાધ્યાય
➤ જૂથ ચર્ચા
➤ પ્રશ્નોતરી

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિઓ		
આંતરિક મૂલ્યાંકન : 40 ગુણ		
ક્રમ	પરીક્ષા	ગુણ
1.	લિખિત પરીક્ષા ગુણ	20
2.	પરિસંવાદ ગુણ	10
3.	સ્વાધ્યાય ગુણ	10
બાહ્ય મૂલ્યાંકન : યુનિવર્સિટી પરીક્ષા – 60 ગુણ		
ક્રમ	પરીક્ષા	ગુણ
1.	લિખિત પરીક્ષા ગુણ	60

પાઠ્ય અને સંદર્ભ પુસ્તકો

1	Desai, G., & Clark, A. (1923). <i>Gazetteer of the Baroda State Vol. 1.</i> Bombay.
2	Majumdar, R. (1953). <i>The age of Impirial Unity.</i> Bombay.
3	Majumdar, R. (1977). <i>Maratha Supremacy.</i> Bombay.
4	Sardesai, G. (1957). <i>New History of the Maratha Vol. 1.</i> Bombay.
5	ઈ.ઈ. દેસાઈ. (1958). <i>સૂરત: સોનાની મૂરત.</i> સૂરત.
6	ગણપતરામ દેસાઈ. (1914). <i>ભરૂચ શહરનો ઇતિહાસ.</i> ભરૂચ.
7	ગો.હા. દેસાઈ. (1918). <i>ગુજરાતનો અર્વાચીન ઇતિહાસ.</i> અમદાવાદ.
8	નર્મદાશંકર લાભશંકર. (1886). <i>કાઠિયાવાડ સર્વસંગ્રહ.</i> મુંબઈ.
9	ર.છો. પરીખ, & હ.પ્ર. શાસ્ત્રી (સંપા.). (1979). <i>ગુજરાતનો રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ ગ્રન્થ-6.</i> અમદાવાદ: ભો.જે.વિદ્યાભવન.
10	રત્નમણિરાવ ભીમરાવ જોટે. (1929). <i>ગુજરાતનું પાટનગર અમદાવાદ.</i> અમદાવાદ.
11	શંભૂપ્રસાદ દેસાઈ. (1968). <i>સૌરાષ્ટ્રનો ઇતિહાસ.</i> જૂનાગઢ.
12	શંભૂપ્રસાદ દેસાઈ. (1975). <i>જૂનાગઢ અને ગિરનાર.</i> જૂનાગઢ.
13	હીરાલાલ ત્રિભુવનદાસ પારેખ. (1935). <i>અર્વાચીન ગુજરાતનો રેખાદર્શન ખંડ-1.</i> અમદાવાદ.

બી.એ (ઇતિહાસ) - કાર્યક્રમ સત્ર-5

કોર્સ કોડ	કોર્સનું નામ	ફરજિયાત
254510412010	ઇતિહાસ અને પ્રવાસન	60
	ક્રેડિટ : 04	

અભ્યાસક્રમના પરિણામો (COs)

અભ્યાસક્રમ પૂર્ણ થયા પછી વિદ્યાર્થીઓ સક્ષમ હશે	
CO-1	પ્રવાસન, પ્રવાસીની વ્યાખ્યા અને પ્રવાસનના ઉદ્દેશ્યો, પ્રકારો વિશે જાણશે.
CO-2	પ્રવાસન, આવાસનની સુવિધાઓ અને પરિવહન વિશે માહિતગાર થશે.
CO-3	ભારતના અને ગુજરાતના મહત્વના ઐતિહાસિક પ્રવાસન સ્થળો વિશે જાણશે.
CO-4	ગુજરાતના પ્રવાસનમાં લોક મેળાઓ અંગે જાણશે અને પ્રવાસન ક્ષેત્રના વિકાસની શક્યતાઓ અંગે માહિતગાર થશે.

વિગતવાર અભ્યાસક્રમ

યુનિટ-1	<p>1.1 પ્રવાસન અને પ્રવાસીની વ્યાખ્યા</p> <p>1.2 પ્રવાસનના ઉદ્દેશ્યો અને પ્રકારો</p>
યુનિટ-2	<p>2.1 પ્રવાસન અને આવાસ સુવિધાઓ</p> <p>2.2 પ્રવાસન અને પરિવહન</p>
યુનિટ-3 ગુજરાતમાં ગાંધીવાદી આંદોલન	<p>3.1 ભારતના ઐતિહાસિક પ્રવાસન સ્થળો (દિલ્હીના મહત્વના સ્થાપત્યો, અજંતા-ઇલોરાની ગુફાઓ, આગ્રાનો તાજમહલ, ભીમબેટકા)</p> <p>3.2 ગુજરાતના પ્રવાસન સ્થળો (અમદાવાદના ઐતિહાસિક સ્થાનો- સીદી સૈયદની જાળી, સરખેજનો રોજો, હઠીસિંહના દેરા, સાબરમતી આશ્રમ), સ્ટેચ્યું ઓફ યુનિટી-વડોદરા, મહત્વની બૌદ્ધ ગુફાઓ, સોમનાથ, દ્વારકાના મંદિરો, મોઢેરા, રાણકી વાવ)</p>
યુનિટ-4	<p>4.1 ગુજરાતના પ્રવાસન ક્ષેત્રના વિકાસમાં મહત્વના લોક મેળાઓ</p> <p>4.2 ગુજરાતમાં પ્રવાસન ક્ષેત્રના વિકાસની શક્યતાઓ</p>

POs, PSOસ અને COs નું મેપિંગ મેટ્રિક્સ													
CO \ PO	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PO6	PO7	PO8	PO9	PO10	PO11	PO12	Row Avg
CO1	3	2	2	1	2	2	1	–	1	–	–	2	1.67
CO2	3	2	2	1	2	2	2	–	2	1	–	2	1.91
CO3	3	2	2	2	2	2	2	1	2	1	1	2	2.00
CO4	2	2	2	2	2	3	2	2	2	1	1	3	2.08
Col Avg	2.75	2.0	2.0	1.5	2.0	2.25	1.75	1.33	1.75	0.75	0.67	2.25	

શિક્ષણ શીખવવું
➤ વ્યાખ્યાન
➤ સ્રોત પદ્ધતિ
➤ પરિસંવાદ
➤ સ્વાધ્યાય
➤ જૂથ ચર્ચા
➤ પ્રશ્નોત્તરી

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિઓ		
આંતરિક મૂલ્યાંકન : 40 ગુણ		
ક્રમ	પરીક્ષા	ગુણ
1.	લિખિત પરીક્ષા ગુણ	20
2.	પરિસંવાદ ગુણ	10
3.	સ્વાધ્યાય ગુણ	10
બાહ્ય મૂલ્યાંકન : યુનિવર્સિટી પરીક્ષા – 60 ગુણ		
ક્રમ	પરીક્ષા	ગુણ
1.	લિખિત પરીક્ષા ગુણ	60

પાઠ્ય અને સંદર્ભ પુસ્તકો

1	વેદાલંકાર હરિદત્ત. (2008). ભારત કા સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ . દિલ્લી : આત્મારામ ંડ સન્સ
2	સુરજીત સહ. (2012). પર્યટન કે સદ્ધાંત (Principles of Tourism). જયપુર : રાવત પબ્લિકેશન
3	હરીમોહન. (2003). પર્યાવરણ ંર પર્યટન . દિલ્લી : તક્ષ શલા પ્રકાસન
4	આચાર્ય નવીનચંદ્ર. (1994). ગુજરાતનો સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ (1304 થી 1818). અમદાવાદ : યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય
5	ઓઝા દિગંત. (2003). ગૌરવભૂમિ ગુજરાત . અમદાવાદ : નવ ભારત સાહિત્ય મંદિર
6	ઓઝા દિગંત. (1994). યાત્રાભૂમિ ગુજરાત . અમદાવાદ : નવ ભારત સાહિત્ય મંદિર
7	કોરાટપી.જી. અને દેસાઈ મહેબૂબ. (2004). ઇતિહાસમાં પ્રવાસન વિનિયોગ . ભાવનગર યુનિવર્સિટી.
8	ગોદાની હરિલાલ. (1980). મહા ગુજરાતનાં શિલ્પ અને સ્થાપત્ય . અમદાવાદ : શ્રી લક્ષ્મી પુસ્તક ભંડાર
9	ઠાકર મીનાક્ષી. (2006). તીર્થભૂમિ ગુજરાત . અમદાવાદ : નવભારત સાહિત્ય મંદિર
10	દેસાઈ મહેબૂબ. (2004). ગુજરાતમાં પ્રવાસન. અમદાવાદ: ગૂર્જર ગ્રંથ કાર્યાલય.
11	દેસાઈ મહેબૂબ. (2012). પ્રવાસન:સિદ્ધાંત અને વ્યવહાર. અમદાવાદ: ગૂર્જર ગ્રંથ કાર્યાલય.
12	પરીખ રસિકલાલ. (1993). ગુજરાતનો પ્રાચીન ઇતિહાસ . અમદાવાદ : યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ ગુજરાત રાજ્ય
13	મકવાણા રિતેશ. (2013). ગુજરાતની પ્રાગ અને આદ્ય ઐતિહાસિક સંસ્કૃતિઓ . અમદાવાદ : અક્ષર પબ્લિકેશનસ
14	મહેતા જવાહરલાલ. (1999). મહેસાણા જિલ્લાના શિલ્પ સ્થાપત્યો. મહેસાણા : ભારતીય સાંસ્કૃતિક નિધિ ઉત્તર ગુજરાત ચેપ્ટર પ્રકાશન
15	વ્યાસ રજની. (1988). ગુજરાતની અસ્મિતા . અમદાવાદ : ગૂર્જર અનડા પ્રકાશન
16	શાસ્ત્રી હરિપ્રસાદ પરીખ રસિકલાલ. (1972). ગુજરાતનો રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ ભાગ-1 . અમદાવાદ : ભો. જે. વિદ્યાભવન
17	શાસ્ત્રી હરિપ્રસાદ પરીખ રસિકલાલ. (1985). ગુજરાતનો સ્થાનિક ઇતિહાસ ગ્રંથ-1 . અમદાવાદ : ગુજરાત ઇતિહાસ પરિષદ
18	શેઠ મગનલાલ વખતચંદ. (2008). અમદાવાદનો ઇતિહાસ . અમદાવાદ : ગુજરાત વિદ્યાસભા

બી.એ (ઇતિહાસ) - કાર્યક્રમ સત્ર-5

કોર્સ કોડ	કોર્સનું નામ	ફરજિયાત
254510412011	ઇતિહાસની વિભાવના	60
	ક્રેડિટ : 04	

અભ્યાસક્રમના પરિણામો (COs)

અભ્યાસક્રમ પૂર્ણ થયા પછી વિદ્યાર્થીઓ સક્ષમ હશે	
CO-1	વિદ્યાર્થીઓ ઇતિહાસના અર્થ અને વિભિન્ન પરિભાષાઓ, તેમના મહત્વ અને લક્ષણો વિશે માહિતગાર થશે.
CO-2	વિદ્યાર્થીઓ ઐતિહાસિક પદ્ધતિની સમજ કેળવશે
CO-3	વિદ્યાર્થીઓ ઇતિહાસના અન્ય શાસ્ત્રો સાથે સંબંધ વિશે જાણકાર થશે.
CO-4	વિદ્યાર્થીઓ ભારતીય કાલગણના સંદર્ભે માહિતગાર થશે.

વિગતવાર અભ્યાસક્રમ

યુનિટ-1	
1.1	ઇતિહાસનો અર્થ, પરિભાષા અને વ્યાખ્યા
1.2	ઇતિહાસલેખનનું મહત્વ અને વિવિધ લક્ષણો
યુનિટ-2	
2.1	ઐતિહાસિક પદ્ધતિ
2.2	ઇતિહાસનાં સાધનોની વ્યાખ્યા અને પ્રકાર
2.3	સાધનોની પસંદગી અને સંકલન
યુનિટ-3 ઇતિહાસના અન્ય શાસ્ત્રો સાથે સંબંધ	
3.1	સાહિત્ય, અર્થશાસ્ત્ર, સમાજશાસ્ત્ર, રાજ્યશાસ્ત્ર, ભૂગોળ
યુનિટ-4 ભારતીય કાલગણના અને ઇતિહાસ	
4.1	પ્રાચીન ભારતીય કાલ ગણના
4.2	મધ્યકાલીન ભારતીય કાલગણના

POs, PSOs અને COs નું મેપિંગ મેટ્રિક્સ

CO/PO	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PO6	PO7	PO8	PO9	PO10	PO11	PO12
CO1	3	2	-	-	2	3	-	-	2	1	-	3
CO2	3	3	-	-	2	2	-	-	2	1	-	2
CO3	2	3	3	-	2	2	2	1	3	2	2	2
CO4	3	2	1	2	2	3	-	-	2	1	-	3
Avg	2.75	2.5	2	2	2	2.5	2	1	2.25	1.25	2	2.5

શિક્ષણ શીખવવું	
>	વ્યાખ્યાન
>	સ્રોત પદ્ધતિ
>	પરિસંવાદ
>	સ્વાધ્યાય
>	જૂથ ચર્ચા
>	પ્રશ્નોત્તરી

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિઓ		
આંતરિક મૂલ્યાંકન : 40 ગુણ		
ક્રમ	પરીક્ષા	ગુણ
1.	લિખિત પરીક્ષા ગુણ	20
2.	પરિસંવાદ ગુણ	10
3.	સ્વાધ્યાય ગુણ	10
બાહ્ય મૂલ્યાંકન : યુનિવર્સિટી પરીક્ષા – 60 ગુણ		
ક્રમ	પરીક્ષા	ગુણ
1.	લિખિત પરીક્ષા ગુણ	60

પાઠ્ય અને સંદર્ભ પુસ્તકો	
1	Kosambi, D. (2008). Myth and Reality. Bombay: Popular Prakashan.
2	Southgate, B. (2008). History : What & Why. London: Routledge.
3	આર્થર માર વક. (2003). ઇતિહાસ કા સ્વરૂપ. (લાલબહાદુર વર્મા, અનુ.) નई દિલ્લી: ગ્રન્થ શલ્પી.
4	ઇતિહાસ : સ્વરૂપ ંવં સદ્ધાન્ત. (1991). જયપુર: રાજસ્થાન હિન્દી ગ્રન્થ અકાદમી.
5	અચ.સી. પાંચાલ , & અચ.અસ. બઘેલા. (2015). ઇતિહાસ કે સદ્ધાન્ત ંવં પદ્ધતિયાँ. જયુષ્ઠ: રિસર્ચ પબ્લિકેશન્સ.
6	લાલબહાદુર વર્મા. (2010). ઇતિહાસ : ક્યોં-ક્યા-કૈસે. નई દિલ્લી: હિંદી માધ્યમ કાર્યાન્વય નિદેશાલય દિલ્લી વશ્વ વદ્યાલય.
7	યતીન્દ્ર ઇ, ટીક્ષીત , & પ્રવિણચંદ્ર સી. પરીખ. . ંૈતિહાસિક સાધનો. અમદાવાદ: ગૂજરાત યુનિવર્સિટી.
8	રમણલાલ ક. ધારૈયા. (1992). ંૈતિહાસિક પદ્ધતિ. અમદાવાદ: સી.જમનાદાસ કંપની.
9	રસિકલાલ પરીખ. (1996). ઇતિહાસ: સ્વરૂપ ંવે પદ્ધતિ. અમદાવાદ: ગૂજરાત યુનિવર્સિટી.
10	રસેશ જમીનદાર. (1976). ઇતિહાસ સંકલ્પના ંવે સંશોધન. અમદાવાદ: ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ.

બી.એ (ઇતિહાસ) - કાર્યક્રમ સત્ર-6

કોર્સ કોડ	કોર્સનું નામ	ફરજિયાત
254510412012	ભારતનો ઇતિહાસ (ઈ.સ. 1950 થી 2025 સુધી)	60
	ક્રેડિટ : 04	

અભ્યાસક્રમના પરિણામો (COs)

અભ્યાસક્રમ પૂર્ણ થયા પછી વિદ્યાર્થીઓ સક્ષમ હશે	
CO-1	ભારતના બંધારણના લક્ષણો, રાજ્યોની રચના, આયોજન પંચ અને પંચાયતી રાજ વિશે સમજશે.
CO-2	ભારતની વિદેશ નીતિમાં પાકિસ્તાન અને ચીન સાથે સંબંધ અને પંચશીલ, બિનજોડાણવાદ વિશે સમજશે.
CO-3	કટોકટી, ઉદારીકરણ અને આર્થિક સુધારાઓ અંગે માહિતગાર થશે.
CO-4	ભારતમાં આતંકવાદ અને નક્સલવાદની સમસ્યાઓ અને 2004થી 2025 સુધીની સરકારની નીતિઓ અંગે જાણશે.

વિગતવાર અભ્યાસક્રમ

યુનિટ-1	<ul style="list-style-type: none"> 1.1 ભારતીય બંધારણના સ્વરૂપ અને લક્ષણો 1.2 રાજ્યોની ભાષાવાર રચના 1.3 આયોજન પંચ અને પંચાયતી રાજ
યુનિટ-2	<ul style="list-style-type: none"> 2.1 ભારત-પાક સંબંધ 2.2 ભારત-ચીન સંબંધ 2.3 પંચશીલ અને બિનજોડાણવાદની નીતિ
યુનિટ-3	<ul style="list-style-type: none"> 3.1 કટોકટી 3.2 ઉદારીકરણ અને આર્થિક સુધારાઓ
યુનિટ-4	<ul style="list-style-type: none"> 4.1 ભારતમાં આતંકવાદ અને નક્સલવાદની સમસ્યા 4.2 યૂ.પી.એ (2004 થી 2014 સુધી) સરકારની નીતિઓ 4.3 એન.ડી.એ. (2014 થી 2025) સરકારની નીતિઓ

POs, PSO's અને COs નું મેપિંગ મેટ્રિક્સ													
CO \ PO	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PO6	PO7	PO8	PO9	PO10	PO11	PO12	Avg
CO1	3	3	2	1	2	2	–	1	1	2	–	2	1.82
CO2	3	2	2	2	2	3	–	–	1	1	2	2	1.91
CO3	3	3	2	1	2	2	1	–	2	2	2	3	2.08
CO4	3	3	3	2	2	3	1	1	2	3	2	3	2.42
Avg	2.75	2.75	2.25	1.50	2.00	2.50	0.50	0.50	1.50	2.00	1.50	2.50	

શિક્ષણ શીખવવું
➤ વ્યાખ્યાન
➤ સ્રોત પદ્ધતિ
➤ પરિસંવાદ
➤ સ્વાધ્યાય
➤ જૂથ ચર્ચા
➤ પ્રશ્નોત્તરી

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિઓ		
આંતરિક મૂલ્યાંકન : 40 ગુણ		
ક્રમ	પરીક્ષા	ગુણ
1.	લિખિત પરીક્ષા ગુણ	20
2.	પરિસંવાદ ગુણ	10
3.	સ્વાધ્યાય ગુણ	10
બાહ્ય મૂલ્યાંકન : યુનિવર્સિટી પરીક્ષા – 60 ગુણ		
ક્રમ	પરીક્ષા	ગુણ
1.	લિખિત પરીક્ષા ગુણ	60

પાઠ્ય અને સંદર્ભ પુસ્તકો

1	Fernandes, W., & Ganguly, T. (Eds.). (1989). Development, Displacement and Rehabilitation : Issues for a National Debate. New delhi: Indian Social Institute.
2	Guha, R. (Ed.). (2017). Makers of Modern India. New Delhi: Penguin.
3	Nayyar, D. (Ed.). (1993). Industrial Growth and Stagnation : Selection of Articles from the Economic and Political Weekly. Mumbai: Sameeksha Trust Books.
4	Padbaonkar, D. (Ed.). (1993). When Bombay Burned. New Delhi: U.B.S. Publishers.
5	Nehru, Jawaharlal, "Economic Development", in Jawaharlal Nehru's Speeches, Vol. 1:
6	First Five-Year Plan. Delhi: Government of India, Publications Division,1952.
7	Report of the Congress Agrarian Reforms Committee. Delhi: GI Press, 1949.
8	Shiva Kumar, A. K. and Joh E. Rohde. The Progress of Indian States, 1995: A Report on the
9	Government of India, Planning Commission. Reports of the Expert Group on Estimate of
10	Daud, S. M. and H. Suresh. The People's Verdict: An Enquiry into the December 1992 and
11	बि पन चंद्र, मृदुला मुखर्जी, & आदित्य मुखर्जी. (2004). आजादी के बाद का भारत. दिल्ली: हिन्दी माध्यम कार्यान्वय निदेशालय दिल्ली विश्व विद्यालय.
12	बी.एल. गोवर, अलका मेहता, & यशपाल. (2015). आधुनिक भारत का इतिहास एक नवीन मूल्यांकन. नई दिल्ली: एस.चन्द्र एंड कंपनी.
13	रामचंद्र गुहा. (2012). भारत नेहरू के बाद. नई दिल्ली: पेंगुइन पब्लिकेशन.

બી.એ (ઇતિહાસ) - કાર્યક્રમ સત્ર-6

કોર્સ કોડ	કોર્સનું નામ	ફરજિયાત
254510412013	ગુજરાતનો ઇતિહાસ (ઈ.સ. 1960 થી 2025 સુધી)	60
	ક્રેડિટ : 04	

અભ્યાસક્રમના પરિણામો (COs)

અભ્યાસક્રમ પૂર્ણ થયા પછી વિદ્યાર્થીઓ સક્ષમ હશે	
CO-1	ગુજરાતની સ્થાપનાથી નવનિર્માણ આંદોલન સુધીના ગુજરાત વિશે જાણશે.
CO-2	નવનિર્માણ આંદોલનથી ગોધરા કાંડ સુધીના ગુજરાતના રાજકારણ વિશે જાણશે.
CO-3	વીસમી સદીમાં ગુજરાતમાં થયેલ આર્થિક, સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક પરિવર્તનો વિશે જાણશે
CO-4	2002થી 2025 સુધીના ગુજરાતના વિકાસ વિશે માહિતગાર થશે.

વિગતવાર અભ્યાસક્રમ

યુનિટ-1	
1.1	ગુજરાતની સ્થાપના અને પ્રારંભિક વહીવટી તંત્ર
1.2	ઈ.સ. 1960 થી નવનિર્માણ આંદોલન સુધીનું ગુજરાત
યુનિટ-2	
2.1	નવનિર્માણ આંદોલન થી અનામત આંદોલન સુધી ગુજરાતનું રાજકારણ
2.2	અનામત આંદોલનથી ગોધરા કાંડ સુધીનું ગુજરાત
યુનિટ-3	
3.1	વીસમી સદીમાં ગુજરાતમાં થયેલ આર્થિક વિકાસ
3.2	વીસમી સદીમાં ગુજરાતમાં થયેલ સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક પરિવર્તનો
યુનિટ-4	
4.1	2002 થી 2014 સુધીનું ગુજરાત
4.2	2014 થી 2025 સુધીનું ગુજરાત

POs, PSOસ અને COs નું મેપિંગ મેટ્રિક્સ

CO \ PO	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PO6	PO7	PO8	PO9	PO10	PO11	PO12	Avg
CO1	3	2	2	1	2	3	-	1	2	1	1	2	1.83
CO2	3	3	2	2	2	3	-	2	2	2	2	3	2.36
CO3	3	2	2	2	3	3	1	2	2	1	2	2	2.17
CO4	3	2	3	3	3	2	2	2	3	3	3	3	2.58
Avg	2.75	2.25	2.25	2.00	2.50	2.75	1.00	1.75	2.25	1.75	2.00	2.50	

શિક્ષણ શીખવવું	
>	વ્યાખ્યાન
>	સ્રોત પદ્ધતિ
>	પરિસંવાદ
>	સ્વાધ્યાય
>	જૂથ ચર્ચા
>	પ્રશ્નોત્તરી

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિઓ		
આંતરિક મૂલ્યાંકન : 40 ગુણ		
ક્રમ	પરીક્ષા	ગુણ
1.	લિખિત પરીક્ષા ગુણ	20
2.	પરિસંવાદ ગુણ	10
3.	સ્વાધ્યાય ગુણ	10
બાહ્ય મૂલ્યાંકન : યુનિવર્સિટી પરીક્ષા – 60 ગુણ		
ક્રમ	પરીક્ષા	ગુણ
1.	લિખિત પરીક્ષા ગુણ	60

પાઠ્ય અને સંદર્ભ પુસ્તકો	
1	ડૉ. નટવરસિંહ જાડેજા ગુજરાતનો રાજકીય ઇતિહાસ (1947-2000)"
2	રાજેન્દ્ર પટેલ "ગુજરાતનું રાજકીય જીવન"
3	ડૉ. વી.એચ. દવે "ગુજરાતની રચના અને વિકાસ"
4	રવિન્દ્ર ઠાકોર "પ્રથમ રાજ્યમંત્રીજી: જશવન્તરાવ ચાવ્હાણ અને ગુજરાત"
5	બી.વી. પટેલ "નવનિર્માણ આંદોલન: એક ઐતિહાસિક દસ્તાવેજ"
6	ડૉ. ઘનશ્યામ દેસાઈ "અનામત આંદોલન અને સમાજશાસ્ત્ર"
7	હિતેશભાઈ મકવાણા "પાટિદાર આંદોલન: અર્થશાસ્ત્ર અને રાજકારણ"
8	દિનેશ શુક્લ "સમાજ અને રાજ્યcraft: ગુજરાતનું ઉદાહરણ"
9	ડૉ. મોહનસિંહ રાઠોડ ગુજરાતની ચૂંટણી રાજનીતિ: 1960-2020"
10	Christophe Jaffrelot "The BJP in Gujarat: A Political Study"
11	Nilanjan Mukhopadhyay "Narendra Modi and the Rise of BJP in Gujarat"
12	Dr. Usha Ramanathan "Urbanizing Gujarat: Smart Cities and Beyond"

બી.એ (ઇતિહાસ) - કાર્યક્રમ સત્ર-6

કોર્સ કોડ	કોર્સનું નામ	ફરજિયાત
254510412014	ભારતીય સાહિત્યનો ઇતિહાસ	60
	ક્રેડિટ : 04	

અભ્યાસક્રમના પરિણામો (COs)

અભ્યાસક્રમ પૂર્ણ થયા પછી વિદ્યાર્થીઓ સક્ષમ હશે	
CO-1	પ્રાચીન ભારતીય સાહિત્યમાં ધાર્મિક, બિન-ધાર્મિક અને સંગમ સાહિત્યનો પરિચય કેળવશે
CO-2	મધ્યકાલીન ભારતીય સાહિત્યનો પરિચય કેળવશે
CO-3	આધુનિક ભારતીય સાહિત્યનો પરિચય કેળવશે
CO-4	આધુનિક ગુજરાતી સાહિત્યનો પરિચય કેળવશે

વિગતવાર અભ્યાસક્રમ

યુનિટ-1	
1.1	પ્રાચીન ભારતીય ધાર્મિક સાહિત્ય (વૈદિક સાહિત્ય, મહાકાવ્ય, પુરાણ)
1.2	પ્રાચીન ભારતીય બિન-ધાર્મિક સાહિત્ય
1.3	સંગમ-સાહિત્ય
યુનિટ-2	
2.1	મધ્યકાલીન સંસ્કૃત અને અન્ય ભારતીય ભાષાઓમાં રચિત સાહિત્ય (ગુજરાતી, રાજસ્થાની, મરાઠી, બંગાળી અને કન્નડ ભાષા સાહિત્ય)
2.2	મધ્યકાલીન ચરિત અને રાસો અને ભક્તિ સાહિત્ય
2.3	મધ્યકાલીન ફારસી સાહિત્ય
યુનિટ-3	
3.1	ઓગણીસમી સદીમાં હિન્દી અને અન્ય ભારતીય ભાષાઓમાં રચિત સાહિત્ય
3.2	ઓગણીસમી સદીમાં ભારતીય ભાષાઓમાં થયેલ પત્રકારત્વ
યુનિટ-4	
4.1	આજાદી પૂર્વેનું આધુનિક ગુજરાતી સાહિત્ય
4.2	આજાદી પછીથી ઈ.સ. 2000 સુધીનો ગુજરાતી સાહિત્ય

POs, PSOસ અને COs નું મેપિંગ મેટ્રિક્સ

CO \ PO	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PO6	PO7	PO8	PO9	PO10	PO11	PO12	Avg
CO1	3	2	2	1	2	3	-	1	2	1	1	2	1.83
CO2	3	2	2	1	2	3	-	1	2	1	1	2	1.83
CO3	3	2	2	2	2	3	1	2	2	1	2	2	2.08
CO4	3	2	2	2	3	3	1	2	2	1	2	3	2.25
Avg	2.75	2.00	2.00	1.50	2.25	3.00	0.50	1.50	2.00	1.00	1.50	2.25	

શિક્ષણ શીખવવું	
>	વ્યાખ્યાન
>	સ્રોત પદ્ધતિ
>	પરિસંવાદ
>	સ્વાધ્યાય
>	જૂથ ચર્ચા
>	પ્રશ્નોત્તરી

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિઓ		
આંતરિક મૂલ્યાંકન : 40 ગુણ		
ક્રમ	પરીક્ષા	ગુણ
1.	લિખિત પરીક્ષા ગુણ	20
2.	પરિસંવાદ ગુણ	10
3.	સ્વાધ્યાય ગુણ	10
બાહ્ય મૂલ્યાંકન : યુનિવર્સિટી પરીક્ષા – 60 ગુણ		
ક્રમ	પરીક્ષા	ગુણ
1.	લિખિત પરીક્ષા ગુણ	60

પાઠ્ય અને સંદર્ભ પુસ્તકો	
1	एम. वण्टरनिट्ज, प्राचीन भारतीय साहित्य का इतिहास, मोतीलाल बनारसीदास प्रकाशन, दिल्ली, 1975
2	रामजी उपाध्याय, प्राचीन भारतीय साहित्य की सांस्कृतिक भू मकावेदभारती प्रकाशन, इलाहाबाद, 1936
3	ए.के. वार्डर, भारतीय इतिहास-लेखन की भू मकाहरियाणा साहित्य अकादमी, चण्डीगढ़, 1987
4	सुषमा नारायण, भारतीय राष्ट्रवाद के विकास की हिन्दी-साहित्य में अ भव्यक्ति, हिन्दी साहित्य संसार, दिल्ली, 1966
5	हरिदत्त शास्त्री, भारतीय साहित्य और संस्कृति, मुंशीराम मनोहरलाल प्रकाशन, दिल्ली, 1956
6	नगेन्द्र (संपा.), भारतीय साहित्य कोश, नेशनल पब्लिशिंग हाउस नई दिल्ली, 1981
7	अल्ब्रेष्ट वेबेर, भारतीय साहित्य, कताब महल, इलाहाबाद, 1968
8	गार्सा द तासी, हिंदुई साहित्य का इतिहास, हिंदुस्तानी एकेडेमी, इलाहाबाद, 1953
9	गरधरप्रसाद शर्मा, गुजराती साहित्य का इतिहास, प्रकाशन वभाग, आगरा, 1962
10	रामचंद्र शुक्ल, हिन्दी साहित्य का इतिहास, नागरी प्रचारिणी सभा, काशी, 1950
11	सुकुमार सेन, बांग्ला साहित्य का इतिहास, साहित्य अकादमी, नई दिल्ली, 1965
12	प्रभाकर माचवे, मराठी साहित्य का इतिहास, राजकमल पब्लिकेशंस, नई दिल्ली
13	श्यामराव एवं राजेश्वरय्या, कन्नड साहित्य का वृहद इतिहास, वाणी प्रकाशन, दिल्ली, 1982

બી.એ (ઇતિહાસ) - કાર્યક્રમ સત્ર-6

કોર્સ કોડ	કોર્સનું નામ	ફરજિયાત
254510412015	ભારતીય ધર્મ દર્શનનો ઇતિહાસ	60
	ક્રેડિટ : 04	

અભ્યાસક્રમના પરિણામો (COs)

અભ્યાસક્રમ પૂર્ણ થયા પછી વિદ્યાર્થીઓ સક્ષમ હશે	
CO-1	પ્રાચીન ભારતીય ધર્મોમાં બ્રાહ્મણ, જૈન અને બૌદ્ધ ધર્મ અંગે પરિચય કેળવશે.
CO-2	મધ્યયુગીન ભક્તિ અને સુફી આંદોલન અંગે માહિતગાર થશે.
CO-3	ઓગણીસમી સદીમાં થયેલ ભારતીય નવજાગરણમાં ધાર્મિક સુધારો અંગે જાણશે.
CO-4	ભારતીય ધર્મ દર્શનના કેટલોક મહત્વના દાર્શનિકો અંગે માહિતગાર થશે.

વિગતવાર અભ્યાસક્રમ

યુનિટ-1	
1.1	બ્રાહ્મણ ધર્મ દર્શન
1.2	જૈન અને બૌદ્ધ ધર્મ દર્શન
યુનિટ-2	
2.1	મધ્યકાલીન ભક્તિ આંદોલન
2.2	મધ્યકાલીન સુફી આંદોલન
યુનિટ-3 ભારતીય નવજાગરણમાં વિવિધ ધર્મો	
3.1	હિન્દુ ધર્મ
3.2	મુસ્લિમ ધર્મ
3.3	પારસી ધર્મ
3.4	શિખ ધર્મ
યુનિટ-4 ભારતીય ધર્મ દર્શનના દાર્શનિકો	
4.1	શંકરાચાર્ય, રામાનુજ, માધ્વાચાર્ય, અભિનવગુપ્ત, દયાનન્દ સરસ્વતી, સ્વામી વિવેકાનન્દ, અરવિન્દ ઘોષ

POs, PSOસ અને COs નું મેપિંગ મેટ્રિક્સ

CO \ PO	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PO6	PO7	PO8	PO9	PO10	PO11	PO12	Avg (Row)
CO1	3	2	2	1	2	2	-	-	1	1	-	2	1.64
CO2	3	3	2	1	2	3	-	1	1	1	-	3	2.0
CO3	3	2	3	2	3	2	-	-	2	2	1	3	2.27
CO4	3	2	2	1	3	2	-	-	1	1	2	2	1.91
Avg (Col)	3.0	2.25	2.25	1.25	2.5	2.25	-	0.25	1.25	1.25	1.0	2.5	

શિક્ષણ શીખવવું	
>	વ્યાખ્યાન
>	સ્રોત પદ્ધતિ
>	પરિસંવાદ
>	સ્વાધ્યાય
>	જૂથ ચર્ચા
>	પ્રશ્નોત્તરી

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિઓ		
આંતરિક મૂલ્યાંકન : 40 ગુણ		
ક્રમ	પરીક્ષા	ગુણ
1.	લિખિત પરીક્ષા ગુણ	20
2.	પરિસંવાદ ગુણ	10
3.	સ્વાધ્યાય ગુણ	10
બાહ્ય મૂલ્યાંકન : યુનિવર્સિટી પરીક્ષા – 60 ગુણ		
ક્રમ	પરીક્ષા	ગુણ
1.	લિખિત પરીક્ષા ગુણ	60

પાઠ્ય અને સંદર્ભ પુસ્તકો	
1	સિંહ ઉર્મિલા, સિંહ સીતાશરણ,(2018),ભારતીય દાર્શનિક એવમ આચાર્ય પરંપરા, પટના
2	ભાલે બસંતકુમાર , (2016), સમકાલીન ભારતીય દર્શન, નઈ દિલ્હી.
3	તિવારી રીટા, , (2016), કશ્મીર કી આચાર્ય પરંપરા ઔર શૈવ દર્શન, દિલ્હી.
4	સ્વામી સત્યપ્રકાશ દાસજી (2010), ઇન્ડિયન ફિલોસોફી, ભૂજ.
5	મૈસૂર હિરીયાના (1951),આઉટલાઇન ઓફ ઇન્ડિયન ફિલોસોફી,લંડન.
6	સિનારી રમાકાંત (1984), ધ સ્ટ્રક્ચર ઓફ ઇન્ડિયન થોટ, નઈ દિલ્હી.
13	શ્યામરાવ એવં રાજેશ્વરચ્યા, કન્નડ સાહિત્ય કા વૃહદ ઇતિહાસ, વાણી પ્રકાશન, દિલ્લી, 1982

Gujarat Vidyapith

Ashram Marg, Navrangpura, Ahmedabad, Gujarat, India - 380 009

Phone: +91-79 40016200 | **Email:** info@gujaratvidyapith.org | **Website:** www.gujaratvidyapith.org

 @gvp1920